

UNIVERSITY OF KERALA

OUTCOME BASED SYLLABUS
FOR
FIRST DEGREE PROGRAMME UNDER CBCSS
BACHELOR OF ARTS 2022 ADMISSION ONWARDS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

FACULTY OF ORIENTAL STUDIES

&

BOARD OF STUDIES IN SANSKRIT UG (PASS)

केरलविश्वविद्यालयः
तिरुवनन्तपुरम्

व्याकरणम् बि.ए. प्रक्रमः 2022 तमे वर्षे परिष्कृतः
अध्यापनाध्ययनपरीक्षाणां
प्रयोजननिष्ठः सम्प्रदायः ।
पाठ्यविषयपुस्तिका

**OUTCOME BASED TEACHING LEARNING AND
EVALUATION -2022**

संस्कृतव्याकरणविभागः

Sanskrit Vyakarana

Sanskrit Vyakarana, unlike grammar of other languages, is a subject of study for UG and PG. Apart from providing rules and regulations for the formation of words in Sanskrit language; it has developed into a subject of philosophy. As such, the study of grammar besides giving sufficient chances for the usages of correct words, is embellished with various theories and Outcome-Based attain even an eternal reality. Mahabhasya says “एकः शब्दः सम्यक् ज्ञातः सुप्रयुक्तः स्वर्गे लोके कामधुक् भवति” one word known well used correctly will enable one even to reach the eternal reality. Therefore, like other universities we also have included the study of grammar as a special subject for the students doiDegree programme in Sanskrit special vyakarana.

बि.ए.व्याकरणप्रक्रमः

षट् षाण्मास्यानि. बि.ए. व्याकरणप्रक्रमे वर्तन्ते। प्रतिषाण्मा

बि.ए. व्याकरणप्रक्रमस्य विशेषप्रयोजनानि।

1. संस्कृतशब्दैः लेखन-भाषणयोः सामर्थ्यं लभते।
2. व्याकरणशास्त्रस्य उत्पत्तिविकासौ जानाति।
3. पाणिनीयप्रविधं जानाति।
4. पाणिनीयप्रक्रियाग्रन्थानां परिचयमवाप्नोति।
5. शब्दविभागानां निष्पत्तिप्रकारान् जानाति।
6. व्याकरणशास्त्रव्याख्यानपद्धतिं परिचिनोति।
7. संस्कृतदर्शनानां शास्त्राणां च सामान्यज्ञानं प्राप्नोति।
8. पद्यसाहित्यं सामान्यतया अवगच्छति।
9. आधुनिकभाषाज्ञानं प्रविशति।
10. स्त्रीसुरक्षानियमानां परिचयं सम्पादति।
11. मादकवस्तूनि समाजस्य नाशहेतुः इति अवगच्छति।

पारिभाषितशब्दाः

OBTLE - Outcome Based Teaching Learning and Evaluation

अध्यापनाध्ययनपीक्षाणां प्रयोजननिष्ठः सम्प्रदायः

CL	Cognitive	(धारणाशक्तिस्तरः)
R	Remember	स्मरति
U	Understanding	जानाति
AP	Apply	प्रयोजयति
AN	Analyze	अपग्रथ्नाति
EV	Evaluation	परीक्षते
C	Create	सृजति
KC	Knowledge category	ज्ञानस्य गणविशेषः
F	Factual	वास्तविकम्
C	Conceptual	परिकल्पितम्
P	Procedural	आनुक्रमिकम्
M	Metacognitive	अधिधारणम्
Po	Program Outcome	प्रक्रमप्रयोजनम्
PSO	Program Specific out come	प्रक्रमविशेषप्रयोजनम्
CO	Course Out come	विषयप्रयोजनम्
Program	Program	प्रक्रमः
Semester	Semester	षण्मास्यम्
Internal	Internal	आभ्यन्तरम्
External	External	बाह्यम्
Assaignment-	Assaignment	निर्दिष्टकार्यम्
Seminar	Seminar Presentation	प्रबन्धप्रस्तुतिः
Internal Examination	Internal Examination	आभ्यन्तरपरीक्षा

SCHEME AND DESIGN GENERAL INFORMATION

Name of Programme	: Bachelor of Arts in Sanskrit Vyakarana
Duration of the Programme	: 6 semesters (3 Years)
Total number of courses	: 36
Number of Common courses	: 10 (6 English + 4 Adl. Language)
Number of Core courses	: 17 (including Choice based Course, Foundation course & Project)
Number of Complimentary Courses	: 8 (Vyakarana Dept .4 + Other Dept 4)
Number of Open Courses	: 1
Total Credits	: 120
Credits for Common Course	: 35 (21 for English + 14 for Addnl. Language)
Credits for Core Courses	: 61 (57+4 for Project)
Credits for Complimentary Course	: 22 (Dept 11 + Other Dept 11)
Credits for Open Courses	: 2
Total number of teaching hours/week	: 25
Total number of days/Semester	: 90

EVALUATION PROCESS:

Internal assessment	: 20 Marks
External assessment	: 80

INTERNAL ASSESSMENT:

Test papers	: 10 Marks
Assignment/Seminar	: 5 Marks
Attendance	: 5 Marks

परीक्षाप्रणाली

क) आभ्यन्तरपरीक्षा

१. वाक्यार्थसभा, सूत्रादीनां कण्ठस्थीकरणम्, निर्दिष्टाभ्यासः, शोधप्रबन्धप्रस्तुतिः इत्यादयः।

(5 Marks)

२. Attendance (5 Marks)

३. अवान्तरपरीक्षा। (10 Marks)

ख) बाह्यपरीक्षा – षण्मास्यान्ते लेखनपरीक्षा।

ख) प्रश्नस्वरूपम्

१. पाठ्यविषयाधिष्ठिताः प्रश्नाः एव।

२. विषयेषु छात्राणां ज्ञानं प्रश्नैः परीक्ष्यते।

३. ज्ञातस्य विषयस्य प्रयोग- परीक्ष्यते।

४. चतुर्धा विभक्तस्य पाठ्यविषयस्य चतुर्ष्वपि अंशेषु परीक्षा भवति।

External assessment = End semester examination

Question pattern	Marks	No. of questions	Total marks
Objective type questions	1	10	10
Short answer questions	2	8 (Out of 12)	16
Short essays	4	6 (Out of 9)	24
Essays	15	2 (Out of 4)	30
Total			80

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A. Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Course Code & Title
(2022Admission Onwards)

TIME 3 Hrs.

Total Marks 80

देवनागरीलिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

PART-A

- I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। **10x1 = 10**
- 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
 - 6.
 - 7.
 - 8.
 - 9.
 - 10.

PART-B

- II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। **8x2=16**
- 11.
 - 12.
 - 13.
 - 14.
 - 15.
 - 16.

- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.

PART-C

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.

PART-D

III. द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

- 32.
- 33.
- 34.
- 35.

Course Title	Course code	Name of the Course	L	C
I SEMESTER				
Language Course –I (Eng 1)	EN 1111	English I	5	4
Lang. Course II (Adl Lan. I)	SK 1111	Second Language I	4	3
Foundation course – I	SY 1121	English	4	2
Core Course – I	SY 1141	Methodology of Sanskrit Vyakarana	6	5
Compl. Course –I	SY 1131	Basic Sanskrit Grammar	3	3
Compl Course – II	SN 1132	Tarkasangraha	3	3
II SEMESTER				
Lang. Course III (Eng. II)	EN 1211	English II	5	4
Lang. Course IV (Eng. III)	EN 1212	English III	4	3
Lang. Course V (Addl. Lang)	SK 1211-1	Second Language-II	4	3
Core Course – II	SY 1241	Fundamentals of Sanskrit Grammar	6	4
Comple. Course III	SY 1231	Basic Sanskrit Grammar and Social Issues	3	3
Comple Course IV	SS 1232	Sanskrit Sahityapravesika (For Vyakarana)	3	3

III SEMESTER				
Language Course–VI (Eng IV)	EN 1311	English IV	5	4
Lang. Course VII (Adl Lan. III)	SK 1311-I	Second Language III	5	4
Foundation course – II	SY 1321	Informatics for Sanskrit Vyakarana	4	3
Core Course – III	SY 1341	Karaka and Stripratyaya	5	4
Compl. Course –V	SY 1331	Contribution of Kerala to Sanskrit Grammar	3	3
Compl Course – VI	SJ 1332	Astronomy and Astrology – A General Study	3	2
IV SEMESTER				
Language Course –VIII (EngV)	EN 1411	English V	5	4
Lang. Course IX (Adl Lan.)	SK 1411-1	Second Language Analysis and derivation of Subanta Mahabhasya- Ahnika I&II Amarakosa and Linganusasana Bharatiya Darsana Vicarah	5	4
Core Course – IV	SY 1441		5	4
Core Course –V	SY 1442		4	3
Compl Course – VII	SY 1431		3	2
Compl Course VIII	SV 1432		3	3

V SEMESTER

Core Course VI	SY 1541	Study of Sanskrit Compounds	4	4
Core Course VII	SY 1542	Paribhashas in Sanskrit Grammar	4	4
Core Course VIII	SY 1543	Mahabhasya – Ahnika III	3	2
Core Course IX	SY 1544	Derivation of Verbal forms	4	3
Core Course X	SY 1545	Samja and Paribhasha in the Praudhamanorama.	4	3
Open Course I	SY 1551	Applied Grammar and Translation	3	2
Project Work	SY 1646		3	2

VI SEMESTER

Core Course XI	SY 1641	Mahabhasya – Ahnika - IV	5	4
Core Course XII	SY 1642	Acsandhi and Halsandhi in the Praudhamanorama	5	4
Core Course XIII	SY 1643	Krt and Taddhita	5	4
Core Course XIV	SY 1644	Application of the Grammatical rules of Panini	4	3
Core Course XV	SY 1645	Science of Language	3	3
Project Work	SY 1646		3	2

B.A.Degree programmes in Sanskrit Vyakarana

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	I	Course Title	Core Course I	6	5
		Course Code	SY 1141		
		Name of the Course	METHODOLOGY OF SANSKRIT VYAKARANA		

Course Outline

1. Students acquire the knowledge on the origin of Sanskrit Grammar.
2. They also get know about systems of Sanskrit Grammar in detailed manner.
3. Pupils do learn about the methodology and techniques adopted by the famous grammarian Panini.
4. Tutees obtain extensive grasp about Sanskrit grammarians.

Course Content

Module 1 : (20 marks)

- Definition, Origin and Development of Vyakarana Sastra.
- Pratisakhya - Siksha- Ashtadhyayi – Varthikas- Mahabhasya .
- Post Paninian grammar texts (Chandra – Katantra – Saraswata – Bhoja – Harinama – Prakriyasarvaswa) .
- The celebrated grammatists namely -Bhartrhari – Kaiyata – Bhattoji Dikshita – Koundabhatta and Nagesabhatta.

Module 2 : (20 Marks)

- Different Paddhatis – Kasika paddhati – Prakriya paddhati – Darsana paddhati – Vyakhyana Paddhati (Sabdendu Sekhara Proudhamanorama, sabdakousthubha, Balamanorama, Tatvabodhini)

Module 3 : (20 Marks)

- Methodology of Ashtadhyayi – Techniques of Sivasutra – Arrangements of Sutra in Ashtadhyayi – Utsarga-apavada System.

Module 4 : (20 Marks)

- The Term Dhatupata- Ganapata - unadisutras- Linganusasanam- lopa – Agama – Adesa - Prakrti (Dhatuprakrti and Prathipadika Prakrti) – Pratyaya (sup, ting, krt, thaddhita) – Concept of Pada.
- Sakti, Lakshana, Vyanjana and Tatparya (Definition with one example)

Essential Reading :

Module 1:

- The relevant part from Samskritha Vyakarana ka itihasa – Yudhishtira Mimamsaka, Ram Lal Kapoor trust press, 1984,
- The relevant part from Systems of Sanskrit grammar – Sripad Krishna Belvalker, Bharatiya Vidya Prakasan, Delhi, Second revised edition

Module 2:

- Samskritha Vyakaranacaritham, Dr G Gangadharan Nair, Thripunithura, 1997, Page No. 60- 64, 66 – 70.

Module 3 & 4:

- The relevant part from Systems of Sanskrit grammar – Sripad Krishna Belvalker, Bharatiya Vidya Prakasan, Delhi, Second revised edition.
- Samskritha Vyakaranacaritham, Dr G Gangadharan Nair, Thripunithura, 1997, Page No. 31-36.
- Technical devices in Ashtadhyayi – Dr. Narayanan Namboothiri- the article published in Panini to Patanjali- A Grammatical March, Edited by Bidyut Lata Raym- D K Print World (P) LTD, New Delhi.
- The relevant part from Vaiyakarana Siddantha Paramalaghu Manjusha with Kiranavali Com.- Nagesabhatta-Choukhamba Surabharathi Prakasan- Varanasi- First Edition-1991- Page.Nos.28 & 77-78,117.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/Seminars: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3-hour written Exam.

General Reading:

- Post Paninian Systems of Grammar- R S Sani, Parimal Publications, 2007 Edition.

- Panini Katyana and Patanjali- K.Madhava Krishna Sarma, Sri Lal Bahadur Shastri Rashtriya Sanskrit Vidyapeeth, Delhi,1968.
- Structure of Ashtadhyayi – Ishtalingappa Siddharamppa Pawate, University of Michigan,2006.
- Panini and Rgvedic Exegesis- G.V.Devasthali,University of Poona, 1968.

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Mark)	II(QNO 11-22) (2 marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	Total Marks	
I	3	3	2	1	20	
II	2	3	2	1	20	
III	3	3	2	1	20	
IV	2	3	3	1	20	
Total	10	12	9	4	80	
To be Answered	10	8	6	2		
SI No	Course Outcome			PSO	CL	KC
1.	The students acquire the knowledge on the origin of Sanskrit grammar.			2	U	C,F
2.	They also get to know about systems of Sanskrit Grammar in a detailed manner.			4	U	C,F
3	Pupils do learn about the methodology and techniques adopted by the famous grammarian Panini.			3	U	C,F
4	Tutees obtain an extensive grasp of Sanskrit- grammarians.			3,4	U	C,F

UNIVERSITY OF KERALA

First Semester B.A. Degree Examination

**First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.**

Core Course I

**SY 1141: Methodology of Sanskrit Vyakarana
(2022 Admission Onwards)**

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

Instructions: Answers may be written in **Sanskrit** or in **English**.

In writing **Sanskrit Devanagari** script should be used.

I. Answer the following in one or two sentences (10×1 = 10)

- 1) Define Vartika.
- 2) Who is the author of Rigveda Pratisakhya?
- 3) Who is Daskshiputra?
- 4) How many Kandas in Vakyapadiya?
- 5) Which is the first rule in the Astadhyayi?
- 6) Definition of Vyakhyana.
- 7) Who is the author of Prakriya Kaumudi?
- 8) Who is the author of Pradipa Commentary of Mahabhashya?
- 9) Who is the teacher of Bhattoji Dikshita?
- 10) What is Utsarga?

II. Write a paragraph about any eight:

(8×2 = 16)

- 11) Katyayana.
- 12) Lopa.
- 13) Bhartrhari.
- 14) Pratisakhya.
- 15) Ganapada.
- 16) Vaiyakarana Siddhanta Kaumudi.

- 17) Date of Panini.
- 18) Apavada system.
- 19) Phit Sutra.
- 20) Sabda Kaustubha.
- 21) Types of sutras in the Astadhyayi.
- 22) Unadi Pada.

III. Write short essay on any six:

(6×4 = 24)

- 23) Kasika Paddhati and Prakriya Paddhati.
- 24) Vakyapadiya
- 25) Mahabhasya.
- 26) Commentaries of Kasika.
- 27) Panini Siksha.
- 28) Linganusasanam.
- 29) Munitrayam.
- 30) Kounda Bhatta
- 31) Post Paninian Grammarians

IV. Write essay on any two:

(2×15 = 30)

- 32) Panini and Astadhyayi.
- 33) Nagesabhatta and his works.
- 34) Techniques of Sivasutra
- 35) Origin and Development of Vyakarana

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	I	Course Title	Complementary Course I	3	3
		Course Code	SY 1131		
		Name of the Course	BASIC SANSKRIT GRAMMAR		

प्रयोजनानि।

1. संस्कृतभाषायाः सामान्यपरिचयं सम्पादयति।
2. माहेश्वरसूत्रद्वारा वर्णज्ञानं सम्पादयति।
3. सिद्धरूपाणि परिचिनोति।
4. पाणिनेः साङ्केतिकशब्दप्रयोगान् अवगच्छति।
5. संस्कृतभाषया लेखन-भाषणयोः सामर्थ्यं सम्पादयति।
6. शब्दानुशासने विद्यमानाः काश्चन कारिकाः जानाति।

Course Content :

Module I : (20 Marks)

- वर्णज्ञानम्।
- संज्ञाप्रकरणम्।

Module II : (20 Marks)

- शब्दरूपाणां परिचयः

अजन्तपुल्लिङ्गशब्दाः – राम , हरि , गुरु , पितृ , गो।

अजन्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः	–	रमा, नदी, मातृ।
अजन्तनपुंसकलिङ्गशब्दाः	–	ज्ञान, वारि, मधु।
हलन्तपुल्लिङ्गशब्दौ	–	राजन्, पुमान्।
हलन्तस्त्रीलिङ्गशब्दः	–	वाच्।
हलन्तनपुंसकलिङ्गशब्दः	–	पयस्।
सर्वनामशब्दाः	-	तद् (त्रिषु लिङ्गेषु), किम् (त्रिषु लिङ्गेषु), युष्मद्, अस्मद्।
धातुरूपाणां परिचयः	-	भू – दशलकाराः। एध् – लट्, लङ्, लृट्।

Module III : (20 Marks)

▪ वाक्यरचनाकौशलम्

किम्, कुत्र, कति, कदा, कुतः, कथं, किमर्थम्, इत्यादीनि उपयुज्य प्रश्ननिर्माणकौशलम्।

▪ सदृशं त्रिषु लिङ्गेषु सर्वासु च विभक्तिषु।

वचनेषु च सर्वेषु यन्न व्येति तदव्ययम्॥ इति अव्यलक्षणम्।

यदा-तदा, यदि –तर्हि, यद्यपि-तथापि, यथा-तथा, यावत्-तावत्, यत्र-तत्र, अतः-यतः, क्त्वा, तुमुन्, ल्यप् इत्यादीनि अव्ययपदानि उपयुज्य वाक्यरचना।

▪ सप्तविभक्तीनां प्रयोगज्ञानम्।

विना, सह, ऋते, बहिः, रुच्, क्रुध् इत्यादिषु प्रयोगेषु कुशलताप्राप्तिः।

▪ विशेषणविशेष्यभावः।

यल्लिङ्गं यद्वचनं या च विभक्तिर्विशेष्यस्य।

तल्लिङ्गं तद्वचनं सा च विभक्तिर्विशेषणस्यापि॥

• क्रियापदानां परिचयः।

पठति, लिखति, गच्छति, धावति, पिबति, पश्यति, उत्तिष्ठति, गायति, हसति, क्रीडति, प्रक्षालयति, खादति इत्यादीनां लटि रूपाणि।

- अपर्युक्तानां क्रियापदानां त्रिषु लिङ्गेषु क्तवतुप्रत्ययप्रयोगपरिचयः।
- प्रयोगविपरिणामः – नियमानां सामान्यपरिचयः(लट्, लृट्, लङ् लकारेषु उदाहरणानि।

Module IV : (20 Marks)

निबन्धलेखनपरिचयः-

- संस्कृतभाषामहत्त्वम्।
- संस्कृताध्ययनस्य प्रसक्तिः।
- संस्कृते किं नास्ति।

कारिकाणां कासाञ्जन पङ्क्तीनां च अध्ययनम्।

1. व्याक्रियन्ते व्युत्पाद्यन्ते शब्दाः अनेनेति – शब्दज्ञानजनकं व्याकरणम्, तच्च सूत्रम्।
2. अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः॥
3. उक्तानुक्तदुरुक्तानां चिन्ता यत्र प्रवर्तते।
तं ग्रन्थं वार्तिकं प्राहुर्वार्तिकज्ञा मनीषिणः॥
4. सूत्रार्थो वर्ण्यते यत्र वाक्यैः सूत्रानुसारिभिः।
स्वपदानि च वर्ण्यन्ते भाष्यं भाष्यविदो विदुः॥
5. संज्ञा च परिभाषा च विधिर्नियम एव च।
अतिदेशोऽधिकारश्च षड्विधं सूत्रलक्षणम्॥
6. पदच्छेदः पदार्थोक्तिविग्रहो वाक्ययोजना।
आक्षेपश्च व्याख्यानं षड्विधं मतम्॥

Essential Reading:-

Module I :

- लघुसिद्धान्तकौमुदी- इन्दुमती संस्कृत हिन्दी टीका, चौखम्बा अमरभारती प्रकाशन्, वाराणसी- 1981

Module II :

- शब्दमञ्जरी, धातुमञ्जरी - R. S Vadhyar and sons - २०१०।

Module III :

- बालतोषिणी – ना. रा. कुमारः, वा गुहारिणी- संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।
- विभक्तिवल्लरी. संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु, २००६।
- कालबोधिनी- विश्वासः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु , १९९४।
- अभ्यासदर्शिनी- जनार्दनहेगडे, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु, २०१६।
- प्रयोगाः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

Module IV :

- प्रबन्धसंग्रहः – विश्वसंस्कृतप्रतिष्ठानम्, कोडुङ्गलूरु। (अध्यायाः- २,३,५)
- लघुसिद्धान्तकौमुदी- इन्दुमती संस्कृत हिन्दी टीका, चौखम्बा अमरभारती प्रकाशन्, वाराणसी- १९८१।(प्रस्तावना)।

Reference Texts

- संस्कृतव्यवहारसाहस्री(कैरली)- विश्वसंस्कृतप्रतिष्ठानं,केरलम्।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Mark)	II(QNO 11-22) (2 marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	Total Marks
I	3	3	2	1	20
II	2	3	2	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	3	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि प्रयो	धार	ज्ञा ग
1	संस्कृतभाषायाः सामान्यपरिचयं सम्पादयति।	10	U, R	C, F
2	माहेश्वरसूत्रद्वारा वर्णज्ञानं सम्पादयति।	6,3	U,AN	C, F
3	सिद्धरूपाणि परिचिनोति।	1	U, R	C
4	पाणिनेः साङ्केतिकशब्दप्रयोगान् अवगच्छति।	6,3,4	U,R, AN	C, M, F
5	संस्कृतभाषया लेखन-भाषणयोः सामर्थ्यं सम्पादयति।	1	UR, AN, AP	C, M
6	शब्दानुशासने विद्यमानाः काश्चन कारिकाः जानाति।	2	U, AN, R	C, M

UNIVERSITY OF KERALA

First Semester B.A Degree Examination

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.

Complimentary Course I

SY 1131: Basic Sanskrit grammar

(2022Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. ककारस्य उच्चारणस्थानं किम्?
2. उदात्तसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
3. यदि- तर्हि – वाक्ये योजयत।
4. हरिशब्दस्य पञ्चमीविभक्तौ रूपाणि लिखत।
5. आगच्छति – वाक्ये योजयत।
6. व्याकरणशब्दस्य व्युत्पत्तिः कः?
7. कति वचनानि सन्ति, कानि?
8. रामेण – अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत।
9. वारिशब्दस्य प्रथमाबहुवचनं रूपं किम्?
10. गोशब्दस्य चतुर्थीबहुवचनं रूपं किम्?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. सूत्रलक्षणं किम्?
12. भू धातोः लङ् लकारे रूपाणि लिखत।
13. लिखति – धातुं निर्दिश्य वाक्ये योजयत।

14. पदसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते, विशदयत।
15. क्त्वान्तमव्ययमुपयुज्य वाक्यद्वयं लिखत।
16. एध् धातोः लटि रूपाणि लिखत।
17. व्याख्यानलक्षणं किम्?
18. यावत् – तावत् – वाक्ये योजयत।
19. अच् प्रत्याहारे अन्तर्गताः वर्णाः के?
20. अहं परश्वः मातुलस्य गृहं गमिष्यामि – उत्तरस्यास्य प्रश्नं लिखत।
21. रमा शब्दस्य प्रथमा, द्वितीया, तृतीया विभक्तौ रूपाणि लिखत।
22. ऊकालोऽञ्जस्वदीर्घप्लुतः – सूत्रं व्याख्यात।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. अकारस्य कति भेदाः सन्ति? विशदयत।
24. माहेश्वरसूत्राणि लिखत।
25. राजन्शब्दस्य सिद्धरूपाणि लिखत।
26. अस्मच्छब्दस्य रूपाणि लिखत।
27. एध् धातोः लङि, लृटि रूपाणि लिखत।
28. आदिरन्येन सहेता इति सूत्रं विशदयत।
29. कुतः, कुत्र, कदा, कथं – एतान्युपयुज्य प्रश्नान् लिखत।
30. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः इति सूत्रं विशदयत।
31. अस्मच्छब्दस्य रूपाणि लिखत।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. संस्कृतभाषायाः महत्वं विस्तरेण प्रतिपादयत।
33. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णमिति सूत्रमुपवर्ण्य वर्णानाम् स्थानप्रयत्नादिकं लिखत।
34. लकाराः कति इति विलिख्य भू धातोः सर्वलकारेषु रूपाणि लिखत।
35. तच्छब्दस्य त्रिषु लिङ्गेषु रूपाणि लिखत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	I	Course Title	Complementary Course II	3	3
		Course Code	SN 1132		
		Name of the Course	TARKASANGRAHA		

प्रयोजनानि

1. भारतीयदर्शनानां विशिष्य न्यायवैशेषिकयोः सामान्यपरिचयं प्राप्नोति ।
2. पदार्थानां विभागम् उपविभागं च अवगच्छति ।
3. द्रव्याणां स्वरूपं लक्षणं च जानाति ।
4. गुणानां स्वरूपं लक्षणं च अवगच्छति ।
5. न्यायमते प्रमाणलक्षणं विभागं च सामान्यतः अवगच्छति ।
6. प्रत्यक्षप्रमाणस्वरूपम् अवगच्छति ।
7. अनुमानप्रक्रियाम् अवगच्छति ।
8. उपमानस्य शब्दस्य च प्रक्रियाम् अवगच्छति ।
9. कर्मादीनामवशिष्टपदार्थानां स्वरूपमवगच्छति ।

COURSE CONTENT (CC)

Module I : भारतीयदर्शनानां सामान्यपरिचयः, न्यायवैशेषिकयोः

समानतन्त्रत्वम्, मुख्यग्रन्थाः ।(15 Marks)

Module II : वैशेषिकपदार्थाः, द्रव्यगुणयोः लक्षणं, विभागः, (20 Marks)

उपविभागश्च ।

Module III : प्रमाणानि-प्रत्यक्षम्, अनुमानम्, उपमानम् । (25 Marks)

Module IV : शब्दप्रमाणम्, कर्मादयः पदार्थाः (कर्म, सामान्यम्, विशेषः, समवायः, अभावश्च ।) **(20 Marks)**

ERT – तर्कसंग्रहः, अन्नंभट्टः ।

REFERENCES

- तर्कसंग्रहदीपिका, अन्नंभट्टः
- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, विश्वनाथन्यायप्रञ्चाननः, चौखम्बा, वाराणसी
- न्यायभाष्यम्, वात्स्यायनः, चौखम्बा, वाराणसी
- तर्कसंग्रहदीपिका- विवर्त्तनं, डा. टी. आर्यादेवी, केरला साहित्य अकादमी, अप्रैल- 2009
- Outlines of Indian Philosophy, jadunath Sinha, New Central Book Agency, Culcutta, 1992, Rs 50

ADDITIONAL REFERENCES

1. <http://www.sanskrit.nic.in/DigitalBook/N/Vaiseshikasutra.pdf>
2. <http://www.srimatham.com/uploads/5/5/4/9/5549439/nyayaphilosophy.pdf>
3. <http://www.iep.utm.edu/nyaya/>

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

संख्या	प्रयोजनानि	प्र.वि.प्र यो	धार.	ज्ञा.ग.
1	भारतीयदर्शनानां विशिष्य न्यायवैशेषिकयोः सामान्यपरिचयं प्राप्नोति ।	7	U	F
2	पदार्थानां विभागम् उपविभागं च अवगच्छति ।	7	U	F
3	द्रव्याणां स्वरूपं लक्षणं च जानाति ।	7	U	F
4	गुणानां स्वरूपं लक्षणं च अवगच्छति ।	7	U	F
5	न्यायमते प्रमाणलक्षणं विभागं च सामान्यतः अवगच्छति ।	7	U	F
6	प्रत्यक्षप्रमाणस्वरूपम् अवगच्छति ।	7	U	F
7	अनुमानप्रक्रियाम् अवगच्छति ।	7	U	F
8	उपमानस्य शब्दस्य च प्रक्रियाम् अवगच्छति ।	7	U	F
9	कर्मादीनामवशिष्टपदार्थानां स्वरूपमवगच्छति ।	7	U	F

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A Degree Examination
Complimentary Course II
(For Sanskrit Special Vyakarana)
SN 1132: Tarkasangraha
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

(ERT- तर्कसंग्रहः)

TIME: 3.00 Hours

Total Marks: 80

सूचना- देवनागरीलिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि ।

I. एकेन पदेन वाक्येन वा उत्तरं लिखत ।

(10 x1 = 10)

1. वैशेषिकदर्शनस्य उपज्ञाता कः ?
2. उपमितेः करणं किम् ?
3. अतीतादिव्यवहारहेतुः कः ?
4. अयुतसिद्धः कः ?
5. वह्निरनुष्णः इति वाक्यं न प्रमाणं, कुतः ।
6. कति गुणाः सन्ति ?
7. निश्चितसाध्याभाववान् कः ?
8. घटरूपप्रत्यक्षे कः सन्निकर्षः ?
9. न्यायसूत्रं केन विरचितम् ?
10.द्विविधं परमपरं चेति ।

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत ।

(8 x2 = 16)

11. लिङ्गं नाम किमं, कतिविधं च तत् ?
12. रूपम् ।
13. संयोगः ।
14. धर्माधर्मौ ।
15. कर्म कति, के च ते ?
16. वायुः ?
17. सपक्षः ।
18. शक्तिर्नाम का ?
19. का नाम व्याप्तिः ?

20. आकांक्षास्वरूपं किम् ?

21. विशेषः ।

22. कः परामर्शः ?

**III. एकैकेन पुटेन षण्णामुत्तरं लिखत ।
x4 = 24)**

(6

23. वाक्यार्थज्ञानहेतुः ।

24. तेजसः स्वरूपं विभागश्च ।

25. अयथार्थानुभवः ।

26. संस्कारः ।

27. पञ्चावयवाः ।

28. प्रत्यक्षम् ।

29. आत्मा ।

30. आकाशः ।

31. परत्वापरत्वे ।

IV. अधःप्रदत्तेषु द्वाधिकृत्य उपन्यस्यत

(2 x15 = 30)

32. सप्तपदार्थाः ।

33. न्यायवैशेषिकदर्शनयोः समानतन्त्रत्वम् ।

34. प्रत्यक्षप्रमाणम् ।

35. हेत्वाभासाः ।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	2	Course Title	Core Course II	6	4
		Course Code	SY 1241		
		Name of the Course	FUNDAMENTALS OF SANSKRIT GRAMMAR		

प्रयोजनानि।

1. शास्त्रप्रवृत्तिनियमाः अवबुध्यन्ते।
2. परिभाषासूत्राणि तेषां प्रयोगं च परिशीलयति।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
4. वाक्यरचनायां सन्धिप्रयोगः कथम् इति अवबुद्ध्यते।
5. सन्धिकरणे सन्धिविच्छेदे च निपुणो जायते।

Course Content –

- Module I** : (20 Marks) परिभाषाप्रकरणम्, अक्सन्धिप्रकरणम्।
- Module II** : (20 Marks) प्रकृतिभावप्रकरणम्।
- Module III** : (20 Marks) हल्सन्धिप्रकरणम्
- Module IV** : (20 Marks) विसर्गस्वादिप्रकरणे।

Essential Reading –

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान्, वाराणसि।

Reference

- Padasamskara Chandrika- Kaikkulangara Ramavarior, Kerala Sahitya Academy. 1975.
- Vaiyyakarana siddhanta Koumudi – Balamanorama Commentary.
- Kasika – Jayadithya & Vamana.
- सन्धिः, जी महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakarthavicharah/Soothra chanting: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Mark)	II(QNO 11-22) (2 marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	Total Marks
I	3	3	2	1	20
II	2	3	2	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	3	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि. प्रयो	धार	जा.ग
1	शास्त्रप्रवृत्तिनियमाः अवबुध्यते।	3	U	P
2	परिभाषासूत्राणि तेषां प्रयोगं च- परिशीलयति।	3	U, AN	F
3	सन्धिभेदान् जानाति।	3	U	P
4	वाक्यरचनायां सन्धिप्रयोगः कथम् अवबुध्यते।	3	U, AN	P
5	सन्धिकरणे सन्धिविच्छेदे च निपुणो जायते।	3	U, AN	P

UNIVERSITY OF KERALA

Second Semester B.A Degree Examination

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

Core Course II

SY 1241: Fundamentals of Sanskrit grammar

(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. ससजुषो रुः इत्यनेन किं विधीयते?
2. प्लुतसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
3. अदसो मात् इति सूत्रेण किं विधीयते?
4. ष्ट्वं केन सूत्रेण विधीयते?
5. पावकः – अत्र कस्य सूत्रस्य प्रवृत्तिः?
6. झलां जशोऽन्ते इति सूत्रस्योदाहरणं किम्?
7. टिसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
8. तस्मिन्निति निर्दिष्टे पूर्वस्य इति सूत्रस्यार्थः कः?
9. शश्छोऽटि इति सूत्रेण किं विधीयते?
10. वा सुप्यापिशलेः इत्यत्र आपिशलिग्रहणं किमर्थम्?

II खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. हरये – सप्रमाणं रूपं साधयत।
12. स्थानेऽन्तरतमः – सूत्रं व्याख्यात।
13. तपरस्तत्कालस्य – सूत्रार्थं लिखत।
14. मय उजो वो वा - सूत्रार्थं लिखत।

15. प्रश्नः – सप्रमाणं रूपं साधयत।
16. रोऽसुपि – सूत्रं व्याख्यात।
17. षष्ठी स्थानेयोगा इति सूत्रे स्थानशब्दस्यार्थः कः?
18. तल्लयः – सूत्रं निर्दिश्य रूपं साधयत।
19. प्रार्णम् – सप्रमाणं प्रक्रियां लिखत।
20. निपात एकाजनाङ् – सूत्रं व्याख्यात।
21. उपसर्गादृति धातौ – सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
22. वागीशः – रूपं सप्रमाणं साधयत।

III षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. प्लुतप्रगृह्या अचि नित्यम्- सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
24. उदः स्थास्तम्भोः पूर्वस्य- उदाहरणसहितं व्याख्यात।
25. गुणविधायकं सूत्रम् उदाहरणं प्रदर्श्य निरूपयत।
26. एचोऽयवायावः इति सूत्रं सोदाहरणं विचार्यत।
27. दैत्यारिः, श्रीशः – रूपौ सप्रमाणं साधयत।
28. वाग्घरिः, वाग्हरिः – रूपौ सप्रमाणं साधयत।
29. डः सि धुट् – सोदाहरणं व्याख्यात।
30. हशि च - सोदाहरणं विचार्यत।
31. हरिः शेते, हरिश्शेते - रूपौ सप्रमाणं साधयत।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. इको यणचि इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
33. भो भगो अघो अपूर्वस्य यो शि इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
34. स्तोः श्रुना श्रुः इति सूत्रं व्याख्यात।
35. निपात एकाजनाङ् इति सूत्रं उदाहरणसहितं विशदयत।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	2	Course Title	Complementary Course III	3	3
		Course Code	SY 1231		
		Name of the Course	BASIC SANSKRIT GRAMMAR AND SOCIAL ISSUES		

प्रयोजनानि।

1. शतृशानच्प्रत्यययोः प्रयोगकौशलं सम्पादयति।
2. वाक्यरचनाकौशलं सम्पादयति।
3. धातुपरिशीलनद्वारा क्रियापदप्रयोगे निष्णातः भवति।
4. स्त्रीसुरक्षायाः प्राधान्यमवगच्छति।
5. मादकवस्तूनां दोषान् अवगच्छति।

Course Content –

Module I : (20 Marks)

- शतृप्रत्ययस्य, शानच्प्रत्ययस्य च प्रयोगपरिचयः।

Module II : (20 Marks)

- श्रीरामोदन्तम्- आदितः 30 श्लोकाः। (खण्डान्वयरीत्या अध्ययनम् उद्दिष्टम्)

Module III : (25 Marks)

- सन्देशलेखनपरिचयः।

- अनुवादः ।

Module IV : (15 Marks) (Essays only)

- निबन्धलेखनपरिचयः
- प्राचीनकाले नारीशिक्षा।
- स्मृतिकाले नारीशिक्षा।
- पुराणकाले नारीणां दशा।
- पुराणकाले नारीणां अधिकारः , तत्कर्तव्यं च।
- पुराणकाले नारी प्रेरणाशक्तिदायिनी।
- यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवताः इति वाक्यस्य विश्लेषणम्।
- मादकवस्तूनां दुष्प्रभावः, परिहारोपायश्च।

Essential Reading

Module I

- शतृशानजन्तमञ्जरी- संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु, २०१५।

Module II

- श्रीरामौदन्तम् –Parameswarakavi, Sameeksha Com. Poovattor
Ramakrishnapilla, Kerala uty, central Co-op Stores,
Thiruvananthapuram

Module III

- सन्देशसंस्कृतम्, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

- Exercises in Sanskrit Translation-T.K.RamachandraAiyer, R.S.Vadhyar & Sons, Kalpathi, alaghat, 1994.

Note: (Questions should be prepared from the first ten exercises; questions provided in Sanskrit can be translated into either English or Malayalam. There should be only two questions each weighing four marks)

Module IV

- वेदकालीननारीशिक्षा- डा.प्रमोदिनी पण्डा, ओरियन्टल् बुक् सेन्टर्, दिल्ली, १९९८। (चतुर्थोऽध्यायः Relevant Part).
- अष्टादशपुराणेषु नारी – डा. लक्ष्मीदेवीशर्मा अय्यर्, म्पूरेणानन्दविश्वविद्यालयः, वाराणसी। (पु.सं-१२३-१२६, १४९-१५४)।
- दीपशिखा- डा.के.एच्. सुब्रह्मण्यन्, कैरली बुक्स्,२००४। (यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते इति निबन्धः)
- Wine in Sanskrit literature classified references on Art & Science of wine – Dr. J.Y Deopujari, Dr, H.J Purohith – Samskritha Bharati, New Delhi, Page No – 2&46 to 51

Reference

- वैदिकसाहित्ये नारी- डा.शत्रुघ्नपाणिग्राही, श्री सोमनाथसंस्कृतयूनिवर्सिटी, वीरावलम्, २०१३।
- Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 India Code. (<https://www.indiacode.nic.in>)
- Protection of Women from Domestic Violence, Shoshi publications, 2nd edition.

- Sthreeyum Niyamavum (Malayalam)-For circulation in the Legal Literacy Classes conducted by KELSA, November 2011.
- Madhyapanam mahavipath – Dr. Chandrasekharan Nair, Sanatana Academy, Manacadu, Thiruvananthapuram.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/Debate/Seminar (For Module IV): 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

End Semester Assessment -SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Mark)	II(QNO 11-22) (2 marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	Total Marks
I	3	3	2	1	20
II	2	3	2	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	3	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि. प्रयो	धार	ज्ञा. ग
1	शतृशानच्प्रत्ययोः प्रयोगकौशलं सम्पादयति।	1, 3	U, AP, C	C,F
2	वाक्यरचनाकौशलं सम्पादयति।	1, 3	U, AP, C	C,F,P
3	धातुपरिशीलनद्वारा क्रियापदप्रयोगे निष्णातः भवति।	1, 3, 5	U, AN, AP	P
4	स्त्रीसुरक्षायाः प्राधान्यमवगच्छति।	10	U,AP AN	C,F
5	मादकवस्तूनां दोषान् अवगच्छति।	11	U,AP, AN	C,F

UNIVERSITY OF KERALA
Second Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SECIAL VYAKARANA
Complimentary Course III
SY 1231: Basic Sanskrit grammar and social issues
(2022Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. कुम्भकर्णविभीषणौ इत्यस्य विग्रहवाक्यं किम् ?
2. भक्तः वन्दते। तं देवः अनुगृह्णाति। विशेषानुगुणतया शानजन्तरूपं प्रयुज्य लिखत?
3. विष्णुभक्तिं कः वव्रे ?
4. शानच् प्रत्यये अवशिष्टभागः कः?
5. वर्तमानकालार्थे परस्मैपदिधातुभ्यः विहितः प्रत्ययः कः?
6. कम्पते इत्यस्य शानजन्तस्त्रीलिङ्गरूपं लिखत।
7. करोति इत्यस्य पुल्लिङ्गे शतृप्रत्ययान्तं रूपं किम्?
8. वर्तमानकालार्थे आत्मनेपदिधातुभ्यः विहितः प्रत्ययः कः?
9. उदन्तशब्दस्य अर्थः कः?
10. रावणस्य पिता कः?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. मार्तण्डः इति रूपं कथम्?
12. पठति –अत्र क्विपापदे स्थितान् वर्णान् पृथक्कृत्य लिखत?
13. पत्रलेखने सम्बोधनं कथं कार्यम्?
14. पत्रलेखने उपयुज्यमानानि शीर्षकपदानि लिखत।

15. शतृप्रत्यये स्त्रीलिङ्गे नुम् व्यवस्था लिखत।
16. मद्यस्य निर्वचनं किम्?
17. रामः पुस्तकं पठति – वाक्यमिदं कर्मणिप्रयोगे विपरिणमत।
18. त्रिषुलिङ्गेषु शानजन्तस्य उदाहरणमेकं लिखत।
19. लङ्कायामवसञ्च इत्यत्र पदच्छेदः कः?
20. जलं प्रवहति। शब्दं करोति। शतन्त्र नपुंसकलिङ्गरूपमुपयुज्य वाक्यं लिखत।
21. धातवः कति विधः,के?
22. भिक्षुकः धनं प्रार्थयते। तं धनिकः निन्दितवान् - विशेषानुगुणतया शानजन्तरूपं प्रयुज्य वाक्यं लिखत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. ते तु तीव्रेण तपसा प्रत्यक्षीकृत्य वेधसम्।
वत्रिरे च वरानिष्टानस्मादाश्रितवत्सलात्।। खण्डान्वयं लिखत?
24. नलिकायाः जलं निर्गच्छति। शतृप्रत्ययरूपयुक्तं वाक्यं लिखत?
25. उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।
न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः।। श्लोकस्य आशयं कैरल्या आङ्गलेन अनुवदत।
26. एकस्मिन्नेव वाक्ये शत्रन्ताः बहवः कथमिति विशदयत?
27. पत्रलेखनक्रमं लिखत।
28. The birds flew from the branches of trees. The ascetics left Dandaka forest fearing the demons. Rama lived happily in Panchavati with Sita and Lakshmana. The thieves did not get wealth from the house of ovinda- संस्कृतभाषया लिखत।
29. पुस्तकप्रेषणविषये एकं पत्रं लिखत।
30. पत्रलेखने कुशलप्रश्नः कथमिति विशदयत?
31. ततस्सुमन्त्रवचनादृष्यशृङ्गं स भूपतिः।

आनीय पुत्रकामेष्टिमारेभे सपुरोहितः।। खण्डान्वयः कः?

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. मद्यपानेन जायमानान् दोषान्, तेषां परिहारोपायश्च विवृणुत।
33. पिता पुत्राय तथा पितरं प्रति पुत्रः इति पत्रद्वयं लिखत।
34. नपुंसके शत्रुप्रत्ययः व्याख्यात।
35. पुराणकाले नारीणां दशा कीदृशी आसीदिति विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	2	Course Title	Complementary Course IV	3	3
		Course Code	SS 1232		
		Name of the Course	SAMSKRIT SAHITYA PRAVESHKA (FOR VYAKARANA)		

Course Outcomes

After successful completion of the course, the student should be able to:

- 1) Acquire knowledge in Sanskrit meters and figures of speech.
- 2) Develop competence in recitation and articulation of Sanskrit verses.
- 3) Develop skills in remembering and by hearting verses in Sanskrit.
- 4) Appreciate the aesthetic significance of meters and figures of speech in Sanskrit Poetry.
- 5) Identify the meters and figures of speech in literature.
- 6) Apply the principles of meters.
- 7) Understand the rules of figures of speech.
- 8) Understand the basic devices of poetry for better understanding and appreciation.

Course Outline

Module I : (10 Marks)

▪ Introduction to Kavyasastra.

(Kavyalakshana, Kavyaprayojana, Kavyakarana, Kavyabhedha)

ERT – Kavyaparakasha of Mammatabhatta first Ullasa, Karikas only

Module II : (25 Marks)

▪ Kalidasa's Kumarasambava – Canto 5, Verses 1 to 30.

ERT – Kumarasambava of Kalidasa, Canto –V, Verses 1-30

Module III : (25 Marks)

▪ **Alankaras**

Upama, Utpreksha, Rupaka, Arthantaranyasa, Ullekha, Dristanta.

ERT – Kuavalayananda of Appayyadikshita (Without Vritti) RS Vadhyar & Sons, Kalpathi, Palakkad.

Module IV : (20 Marks)

▪ **Vrittas**

Arya, Giti, Indravajra, Upendravajra, Upajati, Vamsastam, Mantakranta, Malini, Viyogini.

ERT – Vrittaratnakara of Kedarabhata, Acharya Baladev Upadhyay (Ed) Chaukhamba Surabharati Prakashan, Varanasi.

Additional Reading

- Kavyaprakasha of Mammatabhatta, Balabodhini Commentary
- Srikrishnavilasa of Sukumarakavi.
- Kuvalayanantha, Etd, T.K.Ramachandra Aiyar, R.S.Vadyar & Sons, Palakkad.
- Laghuvrittaratnakara, Etd. T. K. Ramachandra Aiyar, R.S.Vadyar & Sons, Palakkad.

E Resources

www.archive.org

www.wisdomlib.org

ACTIVITIES, LEARNING, RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Seminar presentations/ Debates/ Quiz / Recitation: 5 Marks
- (Importance may be given to oral presentation in the internal assessment
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

End Semester Assessment
SCHEME OF QUESTION

Module	I (Q.NO. 1-10) (1 Mark)	II(Q .NO. 11-22) (2 Marks)	III(Q.NO.23-31) (4 Marks)	1V(Q.NO.32-35) (15 Marks)	Total Marks
I	2	1	0	0	10
II	2	4	2	1	25
III	4	5	5	2	25
IV	2	2	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	80

SI No	Course Outcome	PSO	CL	KC
1	Acquire knowledge in Sanskrit meters and figures of speech.	7,8	U	F
2	Develop competence in recitation and articulation of Sanskrit verses.	7,8	R,C	F
3	Develop skills in remembering and by hearing verses in Sanskrit.	7,8	R	F
4	Appreciate the aesthetic significance of meters and figures of speech in Sanskrit Poetry.	7,8	R	F
5	Identify the meters and figures of speech in literature.	7,8	R	F
6	Apply the principles of meters.	7,8	AP	F
7	Understand the rules of figures of speech.	7,8	U	F
8	Understand the basic devices of poetry for better understanding and appreciation.	7,8	U	F

UNIVERSITY OF KERALA
Second Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
Complimentary Course IV
SS 1232: Samskrit Sahityapravesika(For Vyakarana)
(2022Admission Onwards)
Model Question Paper

Time : 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत । (10x1=10)

1. काव्यप्रकाशकारः कः?
2. सर्वं गुरु -----।
3. उपमायाः लक्षणं किम्
4. प्रियेषु सौभाग्य फला हि -----?
5. महातपस्साक्ष्य इव स्थिताः – काः?
6. जगाम ----- शिखरं शिखण्डिमत ।
7. कुमारसंभवस्य कर्ता कः?
8. कुवलयानन्दस्य कर्ता कः?
9. मम्मटोक्तं काव्यप्रयोजनं किम्?
10. इन्द्रवज्रायाः लक्षणं लिखत ।

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तराणि लिखत । (8x2=16)

11. अर्थान्तरन्यासः ।
12. उल्लेखः ।
13. रघुवंशम् ।
14. दृष्टान्तः ।
15. आर्या ।
16. गीति।
17. वंशस्थम्।
18. मालिनी ।
19. मन्दाक्रान्ता ।
20. वियोगिनि ।
21. अभिज्ञानशाकुन्तलम्।
22. पार्वती।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत ।

(6x4=24)

23. कालिदासः ।
24. न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्षते – विशदयत ।
25. वदन्त्यपर्णेति च तां पुराविदः ।
26. तपोवनं तच्च बभूव पावनम् ।
27. निवारयन्ती महतो मुनिव्रतात् – आशयं लिखत ।
28. उपमा कालिदासस्य ।
29. उपजाति ।
30. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं लिखत ।
31. उपमालङ्कारः सोदाहरणं लिखत ।

IV. द्वौ उपन्यस्यत ।

(2x15=30)

32. कालिदासस्य रचनाशैलीं वर्णयत
33. पार्वत्याः तपः प्रकारः वर्णयत
34. उत्प्रेक्षालङ्कारः सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
35. रूपकालङ्कारः सप्रभेदं प्रदर्शयत

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	3	Course Title	Foundation Course II	4	3
		Course Code	SY 1321		
		Name of the Course	INFORMATICS FOR SANSKRIT VYAKARANA		

Outcome of the Course:

- 1. Students understand the basic concept in informatics.**
- 2. Pupils learns to apply the knowledge in IT Field.**
- 3. To Analyze social issues prevaility in Digital society.**
- 4. Beware about the Digital knowledge and effects.**
- 5. Understand the information initiatives in Sanskrit Grammar.**
- 6. Achieve practical knowledge in use of software and proper usages of computers.**

Course Content:-

Module 1 : (15 Marks)

▪ **OVERVIEW OF INFORMATION TECHNOLOGY**

Data information and knowledge, knowledge management, Features of the modern personal Computer and peripherals, Computer networks and Internet, Computer system, components, Hardware,

Software, storage devices and input device, network LAN,VAN etc. Wireless technology (Wi-Fi, cellular wireless networks, mobile phone technology), artificial Intelligence, Virtual reality, peripherals.

Module II : (15 Marks)

▪ **KNOWLEDGE SKILLS FOR EDUCATION AND RESEARCH**

IT Skills-Windows (MS Word, Power Point, Excel), Linux Basics, GNU Linux, Open Office, Inter Access Methods (Connectivity) – Dial-up, DSL, Cable, ISDN, Internet as a knowledge repository, Academic search techniques, case study of academic web sites, open access publishing models, basic concept of IPR, Copy rights and patents, Introduction to use of IT in teaching and learning, Case study of education Software, Academic Services- INFLIBNET, NICNET, BRNET, impact of IT on language and culture localisation issues, unicond IT and regional languages.

Module III : (35 Marks)

▪ **IT APPLICATIONS AND SOCIAL INFORMATICS**

E-governance applications at national and state level, IT for national integration, overview of IT application in medicine, health care, business, commerce, industry, defence, law, crime detection, publishing, communication, resource management, weather forecasting, education film and media, IT in service of disabled.

IT and Society-issues and concerns-digital divide, IT and development, the free software movement, IT industry: new opportunities and new threats, software piracy, cyber crime, cyber threats, cyber security, privacy issues, health issues- guidelines for proper usages of computers.

Module IV : (15 Marks)

▪ DIGITAL RESOURCES IN SANSKRIT/VYAKARANA

Search Engines, search mechanisms, information retrieval technique, Paniniyan grammar and computers, natural language and computer languages, their differences, brief history of NLP, NLP in India, Sanskrit computer, the meta language or method of Sanskrit grammar programming. Introduction to Indian language tools- programmes/ packages, introduction to keyboards- inscript and phonetic keyboards, fonts. Digital sources of Sanskrit grammar and linguistics- Sanskrit software tools and online packages.

Analysis system of Sandhi, subanda, krdanta, tinanta, sabdabodha system in Vyakarana.

Essential Reading

- Alexix Leon and Mathews Leon. Computers today. New Delhi, Vikas.
- Peter Norton. Introduction to Computers, New Delhi, Tata Mc Graw Hill, 2000
- Rajaraman V, Introduction to Information technology. New Delhi, Prentice Hall.
- Sulochana Devi L and Nair R.R, Informatics for Sanskrit studies and research., Tellycherry, CIRD, 2009.

Additional References:

- Greg Perry, SAMS Teach your self Open Office, SAMS.

- Alexis and Mathew Leon, Fundamentals of Information technology, Leon Vikas.
- George Beekman, Eugene Rathswohl, Computer Confluence, Pearson Education.
- Barabara Willson, Information technology: the basics Thomson Learning.
- John Ray, 10 Minute Guide to Linux, PHI, ISBN 81-203-1549-9
- Ramesh Bangia, Learning Computer fundamentals, Khanna Book Publisher.
- Dimesions of Panini grammar, Kapil Kapoor, DK Print World pp-31-55, 168-175.
- Sanskrit computational Linguistics, Dr Ambakulkarni
- Related Articles in the World of Panini- Proceedings of the National Seminar Edited by Dr. Pradeep Varma P.K, Dept. of Vyakrana. G.S.C, TVM. ISBN- 978-81-923625-0-2

Web Resources

www.fgcu.edu/support/office2000

www.Openoffice.org office website

www.learnthenet.com Web Primer

<http://computer.howstuffworks.com>

www.warnemya.com-linartajalasangraham

www.thrvedirfoundation.org

www.taralabalu.org/panini

www.absoluteastronomy.com/topics/vyakarana

<http://sanskrit.uohyd.ernet.in/misc/links.html.lang-tech.html>

<http://sanskrit.tnriaf/>

Prajna system ASR

Melcote, <http://www.sanskritacademy.org/Achievements.htm/>

Aiba, verb analyzer for classical Sanskrit.

Sabdabodha, ASR, Melcote, 222 <http://vedavid.org/ASR/#anchor2>

<http://en.wikipedia.org/wiki/part-of-speechtagging>

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/Typing: 5 Marks
- Demonstrations, presentations hands-on experience etc are to be used where ever possible. Seminars, case studies and discussions are to be encouraged along with traditional lecturer and tutorial methods.
- Live presentaion of the processer taught is to demonstrated in the class rooms using computers internet activity and LCD projector.
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Mark)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	4	2	1	15
II	2	4	2	1	15
III	3	2	3	2	35
IV	2	2	2	0	15
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

Sl. No	Outcome	PSO	CL	KC
1	1. Students understand the basic concept in informatics.	9	U	F
2	Pupils learns to apply the knowledge in IT Field.	9	AP	F
3	To Analyze social issues prevaility in Digital society.	9	AN	F
4	Beware about the Digital knowledge and effects.	9	AN	F
5	Understand the information initiatives in Sanskrit Grammar.	9	U	F
6	Achieve practical knowledge in use of software and proper usages of computers.	9	AP	F

UNIVERSITY OF KERALA
Third Semester B.A. Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL-VYAKARANA
Foundation Course II
SY 1321: Informatics for Sanskrit Vyakarana
(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 hours

Maximum Marks: 80

I. Answer the following questions in **one** or **two** sentences.
(10 x 1 = 10)

1. Define computers?
2. Expand RAM and ROM.
3. Name any two output devices.
4. Name any two input devices.
5. Name any two devices that have Bluetooth technology?
6. Expand LAN
7. Expand CPU.
8. Name any two social networking sites.
9. Expand WAN.
10. What is meant by DATA?

II. Write short note on **any eight** of the following.

(8 x 2 = 16)

11. Write any three hardware used in Computer.
12. Explain Email?
13. Explain cybercrimes.
14. What are pen drives?
15. Explain Windows.

16. Define the use of modems.
17. What is the use of Keyboards?
18. What is a printer?
19. What does the file format mp3 signify?
20. What is meant by Information?
21. What is the use of Pen drives?
22. What is the function of the mouse?

II. Write in a paragraph on **any six** of the following
(6 x 4 = 24)

23. What are operating systems?
24. Define LCD monitors.
25. Explain search engines with examples.
26. The CPU is the brain of a computer. Substantiate.
27. Explain and three input and output devices each.
28. The Internet has become a vital part of our lives. Justify the statement.
29. Use of Antivirus Programs.
30. Explain Hard disk.
31. Types of Networks.

IV. Write an essay on **any two**: **(2 x 15 = 30)**

32. What is social networking? Discuss its merits and demerits.
33. Any five hardware peripherals of a PC.
34. The Characteristics of computer.
35. History / Generation of computers.

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	3	Course Title	Core Course III	5	4
		Course Code	SY 1341		
		Name of the Course	KARAKA AND STRIPRATYAYA		

प्रयोजनानि।

1. कारकाणि अधिकृत्य जानाति।
2. विभक्तीनां सामान्यपरिचयं सम्पादयति।
3. प्रत्ययानां परिचयावाप्तिः।
4. स्त्रीप्रत्ययान् अधिकृत्य ज्ञानं लभते।
5. वाक्यरचनायाः नियमाः अवगम्यन्ते।

Course Content–

Module I : (20 Marks)

- क्रियान्वयि कारकम्, क्रियाजनकं कारकम्।
- कारकाणि षडिति विचारः।
- षष्ठ्याः कारकत्वाभावः।
- कारकप्रकरणम् – आदितः सम्प्रदानकारकपर्यन्तम्।
-

Module II : (20 Marks)

- कारकप्रकरणम् – अपादानकारकादारभ्य समाप्तिपर्यन्तम्।

Module III : (20 Marks)

- स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्- पत्युर्नो यज्ञसंयोगे इति सूत्रपर्यन्तम्।

Module IV : (20 Marks)

- स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम् – अवशिष्टभागः।

Essential Reading

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान, वाराणसी।

General Reading

- कारकम्, जी महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।
- पाणिनीयव्याकरणे स्त्रीप्रत्ययानामध्ययनम्- शिवकान्त झा.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/Soothra Chanting/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam.

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1 -10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23- 31) (4 Marks)	IV(QNO3 2-35) (15 Marks)	TOTAL MARK S
I	3	3	2	1	20
II	2	3	3	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि. प्रयो	धार	ज्ञा.ग
1	कारकाणि अधिकृत्य जानाति।	1, 3,6	U	F
2	विभक्तीनां सामान्यपरिचयं सम्पादयति।	1, 3,6	U	F

3	प्रत्ययानां परिचयावाप्तिः।	1	U	F
4	स्त्रीप्रत्ययान् अधिकृत्य ज्ञानं लभते।	3	U,AP AN	C,F
5	वाक्यरचनायाः नियमाः अवगम्यन्ते।	1,3,5	U,AP, AN	P

UNIVERSITY OF KERALA
Third Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
Sanskrit Special Vyakarana
Core Course III
SY 1341: Karaka and Stripratyaya
(2022Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना: संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्यउत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत। (10X1=10)

1. करणसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
2. खट्वा इत्यत्र स्त्रीप्रत्ययः कः?
3. अरण्ये बिभेति इत्यत्र पञ्चमी कुतो न?
4. प्रातिपदिकार्थः कः?
5. अनभिहिते कर्मणि का विभक्तिः?
6. वने उपवसति- इत्यत्र कर्मसंज्ञा कुतो न?
7. दाक्षी इत्यत्र कः प्रत्ययः?
8. हरये रोचते भक्तिः- इत्यत्र सम्प्रदानं केन सूत्रेण?
9. कुरुचरी इत्यस्य विग्रहः कः?
10. अक्षणा काणः इत्यत्र तृतीया केन सूत्रेण?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8X2=16)

11. आधारस्त्रिधा- विशदयत।
12. भवती- अत्र कः प्रत्ययः? केन सूत्रेण?
13. अपादानसंज्ञा विधायकानि त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं विशदयत।
14. प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा इति सूत्रे परिमाणग्रहणं किमर्थम्?

15. द्विपदी-द्विपाद् रूपद्वयं सप्रमाणं व्याख्यात।
16. उभसर्वतसो कार्या...- इति वार्तिकं सोदाहरणं विशदयत।
17. दिवः कर्म च इति सूत्रं व्याख्यात।
18. स्पृहेरीप्सितः इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
19. वारणार्थानामीप्सितः इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
20. जनिकर्तुः प्रकृतिः इति सूत्रं व्याख्यात।
21. षष्ठी शेषे इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
22. षष्ठी चानादरे इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।

III. षण्णां प्रश्नानामुत्तरं पुटार्धेन समाधत्त।

(6X4=24)

23. इतो मनुष्यजातेः।
24. नमः स्वस्तिस्वाहास्वधाऽलं वषड्योगाच्च।
25. वनो र च।
26. कर्तुरीप्सिततमं कर्म।
27. अनो बहुव्रीहेः।
28. कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्।
29. षिद्वौरादिभ्यश्च। ।
30. यस्य च भावेन भावलक्षणम्।
31. शाङ्गरवाद्यजो डीन्।

IV. द्वौ उपन्यसत।

(2X15=30)

32. कुमारी, अजा, पचन्ती, पञ्च, सीमा, गौरी – सप्रमाणं स्त्रीप्रत्यान्तरूपाणि साधयत।
33. गतिबुद्धिप्रत्यवसानार्थशब्दकर्माकर्मकाणामणिकर्ता स णौ इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
34. टिड्ढाणञ्द्वयसज्द्घञ्मात्रचतयष्ठकृठञ्कञ्क्वरपः - इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
35. हिमवतः गङ्गा प्रभवति, उपाध्यायादधीते, हरये क्रुध्यति, अन्तरा त्वां मां हरिः,
आवसति वैकुण्ठं हरिः- सप्रमाणं कारकविभक्तिं साधयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	3	Course Title	Complementary Course V	3	3
		Course Code	SY 1331		
		Name of the Course	CONTRIBUTION OF KERALA TO SANSKRIT GRAMMAR		

प्रयोजनानि।

1. केरलेषु प्रत्याख्यातानां केषाञ्चन वैयाकरणानां योगदानम् अवगच्छति।
2. ललितया रीत्या सन्धयः जानाति।
3. कारिकाव्याख्याकौशलमार्जयति।

Course Content -

Module I : (30 Marks)

- केरलीयाः केचन वैयाकरणाः
- तृक्कण्डियूर अच्युतपिषारकः।
- मेल्पुत्तूर नारायणभट्टः।
- कैक्कुलडररामवार्यर्।
- ए.आर्.राजराजवर्मा।
- ऐ.सि.चाक्को।

- फा.जोण् कुन्नप्पल्लि।
- प्रो.एं.एच्.शास्त्री।
- प्रो.वि.वेङ्कटराजशर्मा।
- प्रो.आर्.वासुदेवन् पोट्टि।

Module II : (15 Marks)

तृक्कण्डियूर् अच्युतपिषारकस्य प्रवेशकग्रन्थस्य अध्ययनम्

संज्ञाप्रकरणम् (13 कारिकाः), परिभाषाप्रकरणम्(3 कारिकाः)

Module III : (20 Marks)

विसर्गसन्धिप्रकरणम् (12कारिकाः) स्वरसन्धिप्रकरणम्(13 कारिकाः)

Module IV : (15 Marks)

व्यञ्जनसन्धिप्रकरणम् (15 कारिकाः)

Essential Reading

Module I :

The relevant part of the book

- Kerala sahithya charitram – Ullur – Kerala University Pub – 1990
Vol II – 352 – 359, 385- 434, Vol. V – chapter 58 Page No – 45- 85
- Paniniya Pradyota of I.C Chakko – first edition – 1955 Introduction
of P.C.Devasya – Page Nos – 1- 7
- Kaikkulangara Rama Varior – Prof. M. Balakrishna Varior –
Department of cultural publications – First Edition 1997
- Samskrita vyakarana Charitam – Dr, G. Gangadharan Nair –
Thrippunithura – 1997 Page Nos 60- 64

- Gurupranamam- Dr.C.m.Neelakandhan,Prof.R.Vasudevan potti& Prof.v.venkataraja Sarma Endowment Committee, Thiruvananthapuram, 2016.
- M.H.Sastrikal NavathiPathip (malayalam), Dr.Prasad Anchal, Prof. M.H Sastrikal Navathi Aghosha Committee, Thiruvananthapuram, 2002.

Module II, III, IV:

- Pravesaka – AchyutaPisharati of Trikkandiyoor – Edited with Laghuvriti by P.S. Ananthanarayana Sastri – Govt. Sanskrit College Committee – Trippunithura - 1938

Reference:

- Pravesakam – Sandhyantham – Patanavum malayalavyakhyavanum, Dr B Prasannakumary, Dept. of Vyakarana, Govt. Sanskrit college, TVPM, 2018.
- Vyakaranamenna vedangam, kanippayyoor publication, Thrissur.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Paper Presentation: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO2 3-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	3	1	30
II	2	3	2	1	15
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	15
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र. सं.	प्रयोजनानि	प्र. वि प्रयो	धार	ज्ञा ग
1	केरलेषु प्रत्याख्यातानां केषाञ्चन वैयाकरणानां योगदानम् अवगच्छति।	2,6	U	C,F
2	ललितया रीत्या सन्धयः जानाति।	6	U, AN ,A P	P
3	कारिकाव्याख्याकौशलमार्जयति।	6	U,	P

			AN	
--	--	--	----	--

UNIVERSITY OF KERALA

Third Semester B.A Degree Examination

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

Complimentary Course V

SY 1331: Contribution of Kerala to Sanskrit Grammar

(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10X1=10)

1. प्रक्रियाभाष्यस्य कर्ता कः?
2. लघुपाणिनीयं केन विरचितम्?
3. मेलपुत्तूरनारायणभट्टपादस्य व्याकरणगुरुः कः?
4. व्याकरणाक्षमाः शब्दान् कथं जानन्ति?
5. अवर्णस्य उवर्णेन योगे किं भवति?
6. प्रवेशकस्य कर्ता कः?
7. समासे संहिता कीदृशी भवति?
8. अधरोष्ठमित्यत्र केन नियमेन सन्धिः?
9. पाणिनीयप्रद्योतस्य कर्ता कः?
10. उभे अस्मिन् – सन्धौ किं रूपम्?

II खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8X2=16)

11. ऊष्माणः के?
12. आदेशाः कीदृशाः?
13. मेलपुत्तूरनारायणभट्टपादेन विरचिताः व्याकरणग्रन्थाः के?
14. शकारः छकारताम् भवति, कदा?
15. रसं शर्करया विदुः – अभिप्रायः कः?
16. अन्तस्थाः के?
17. प्रत्ययाः कीदृशा भवन्ति?
18. प्रशान् शब्दस्य नकारस्य श्रुत्वं कुतो न?
19. सन्धिकार्याणि लिखत – पितृ ऋषभः।
20. अस्मै असूयन्ति – सन्धिकार्याणि लिखत।

21.शिवसूत्राणि।

22.आ एवं किल - सन्धिकार्याणि लिखत।

III षण्णां प्रश्नानामुत्तरं पुटार्धेन समाधत्त।

(6X4=24)

23.लघुपाणिनीयम्।

24.पदसंस्कारचन्द्रिका।

25.प्रोफ.वि.वेङ्कटराजशर्मा।

26.पाणिनीयप्रद्योतम्।

27.फा. जोण् कुन्नप्पल्लि।

28.स्पर्शवर्णाः के?

29.श्रुत्वसन्धेः उदाहरणं विधायकसूत्रं च किम्?

30.वाक्ये तु सा विवक्षामपेक्षते का?

31.मणिदीपिका।

IV द्वौ उपन्यस्यत।

(2X15=30)

32.प्रवेशकदिशा परिभाषाप्रकरणं संक्षिप्य लिखत।

33.मेलपुत्तूर्नारायणभट्टपादानां व्याकरणशास्त्रयोगदानम्।

34.प्रवेशककारेणोक्तं संज्ञाविषयं संक्षिप्य लिखत।

35.ए आर् राजराजवर्मणः संस्कृतपारम्पर्यम्।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	3	Course Title	Complementary Course VI	3	2
		Course Code	SJ 1332		
		Name of the Course	JYOTHIPRADIPH		

प्रयोजनानि

1. अपरिमितगगनमण्डलस्य परिचयं सम्पादयति।
2. राशीनां नक्षत्राणां च विषये ज्ञानं प्राप्नोति।
3. ग्रहविषयकज्ञानं पञ्चाङ्गपरिचयं च सम्पादयति।

Course Content (CC)

Module I : (15 Marks)

- वेदवेदाङ्गपरिचयः, नेत्रस्थानीयत्वम्, त्रिस्कन्धत्वम्, षडङ्गत्वम् ।

Module II : (20 Marks)

- पञ्चाङ्गपरिचयः।

Module III : (25 Marks)

- राशिविशेषाः, षड्वर्गाः।

Module IV : (20 Marks)

- ग्रहाणाम् आत्मादिकारकत्वम्, पूर्वादिदिगीशत्वम्, ग्रहाणां लिङ्गादिकारकत्वम्, षड्बलानि, ग्रहाणां दृष्टिविशेषाः।

Essential Reading:

Module I: प्रश्नमार्गः, इटक्काट् नम्पूतिरी, प्रथमाध्यायः 1-12 श्लोकाः।

Module II: शिशुबोधः, दैवज्ञकलाधरशर्मा, आद्याः नव कारिकाः।

Module III: लघुजातकम्, वराहमिहिरः, प्रथमाध्यायः।

Module IV: लघुजातकम्, वराहमिहिरः, द्वितीयाध्यायः।

Books for Additional Reference

- बृहज्जातकम्
- फलदीपिका
- बृहत्पराशरहोराशास्त्रम्
- जातकादेशः
- पञ्चाङ्गविज्ञानम्
- पञ्चाङ्गबोधः

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

NO	Course Outcomes	Program Specific outcomes	CL	KC
1	अपरिमितगगनमण्डलस्य परिचयं सम्पादयति।	7	U	F
2	राशीनां नक्षत्राणां च विषये ज्ञानं प्राप्नोति।	7	U	F
3	ग्रहविषयकज्ञानं पञ्चाङ्गपरिचयं च सम्पादयति।	7	U	F

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि प्रयो	धार	ज्ञा ग
1	अपरिमितगगनमण्डलस्य परिचयं सम्पादयति।	7	U	F
2	राशीनां नक्षत्राणां च विषये ज्ञानं प्राप्नोति।	7	U	F
3	ग्रहविषयकज्ञानं पञ्चाङ्गपरिचयं च सम्पादयति।	7	U	F

UNIVERSITY OF KERALA
Third Semester B.A. Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL JYOTISHA
Complimentary Course VI (For Vyakarana)
SJ 1332: Jyotihpradipah
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

(ERT – लघुजातकस्य 1-2 अध्यायौ, प्रश्नमार्गस्य प्रथमाध्याये 1-12 श्लोकाः,
शिशुबोधस्य आद्याः नव कारिकाः च।)

TIME: 3.00 Hrs.

Total Marks: 80

सूचना – देवनागरीलिपिमुजयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

I. सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

10X1 = 10

1. राशीनां सङ्ख्या का?
2. नित्ययोगानां संख्या का ?
3. कुजस्य उच्चराशिः कः ?
4. सिंहराशेः अधिपः कः?
5. मीनराशेः अधिपः कः?
6. मन्दस्य उच्चक्षेत्रं किम् ?
7. एकस्मिन् राशौ कति नक्षत्रपादाः सन्ति?
8. लघुजातकस्य कर्ता कः ?
9. प्रश्नमार्गस्य कर्ता कः ?
10. शुक्रवारदेवता का?

II. अष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

8x2=16

11. मेषराशेः वर्णः कः?
12. पुरुषराशयः के?
13. ज्योतिःशास्त्रस्य स्कन्धाः के?

14. ग्रहाणां स्वक्षेत्राणि कानि?

15. नवांशः कः ?

16. रात्रिराशयः के ?

17. पापग्रहाः के?

18. स्थिरराशयः के ?

19. करणानि कानि ?

20. उपचयराशयः के ?

21. पृष्टोदयराशयः के?

22. शिर्षोदयराशयः के?

III. षण्णां प्रश्नानां पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

6x4 =24

23. वेदाङ्गानि।

24. ग्रहाणाम् उच्चनीचराशयः।

25. ग्रहाणां वर्णाः।

26. नक्षत्राणि।

27. ग्रहाणां भूतकारकत्वम्।

28. चर-स्थिर-उभयराशयः ।

29. राशीनां वर्णाः।

30. ज्योतिषशास्त्रस्य षडङ्गानि।

31. वराहमिहिराचार्यः।

IV द्वयोः निबन्धात्कममुत्तरं लिखत।

2x15 = 30

32. राशिषु नक्षत्रविन्यासः।

33. ज्योतिषशास्त्रस्य स्वरूपम्।

34. सूर्यादिग्रहाणां बलाबलविचारः।

35. पञ्चाङ्गानि।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	4	Course Title	Core Course IV	5	4
		Course Code	SY 1441		
		Name of the Course	ANALYSIS AND DERIVATION OF SUBANTA		

प्रयोजनानि।

1. प्रकृतिं प्रत्ययं तयोः सम्बन्धञ्च विवेचयति।
2. त्रिषु लिङ्गेषु विद्यमानानां केषाञ्चन अजन्तशब्दानां निष्पत्तिप्रकाशं विजानाति।
3. शब्दविभागान् अवगच्छति।
4. अजन्तशब्दानां रूपनिष्पादने कुशलो भवति।
5. केषाञ्चन सर्वनामशब्दानां रूपनिष्पत्तिम् अवगच्छति।
6. अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि विवेचयति।

Course Content -

Module I : (20 Marks)

- Derivation of राम हरि पितृ गो ।

Module II : (20Marks)

- Derivation of रमा मातृ।

Module III : (20 Marks)

- Derivation of ज्ञान , वारि।

Module IV : (20 Marks)

- Derivation of किम्, तद्, अस्मद्, युष्मद्।

Essential Reading

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान, वाराणसि। (Relevant Rules)(The vartikas related with that rules)

General Reading

- Sanskrit Manual – Roserick S.Bucknell, Motilal Banarsidas publication,2000.
- सुबन्तशेवधि:- जनार्दनहेग्डे, संस्कृतभारती, बङ्गलूर, २०२०।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Soothra Chanting/Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment -SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	3	1	20
II	2	3	2	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि	प्र. वि. प्रयो	धार	ज्ञा ग
1	प्रकृतिं प्रत्ययं तयोः सम्बन्धं च विवेचयति।	5	U	F
2	त्रिषु लिङ्गेषु विद्यमानानां केषाञ्चन अजन्तशब्दानां निष्पत्तिप्रकाशं विजानाति।	5	U,AP	F
3	शब्दविभागान् अवगच्छति।	3,5	U	F
4	अजन्तशब्दानां रूपनिष्पादने कुशलो भवति।	5	U,AP	F
5	केषाञ्चन सर्वनामशब्दानां रूपनिष्पत्तिम् अवगच्छति।	3,5	U	F
6	अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि विवेचयति।	3,5	U,AN,AP	C,F,P

UNIVERSITY OF KERALA
Fourth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Core Course IV

SY 1441: Analysis and derivation of subanta

(2022 Admission onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत। (10X1=10)

- 1) अङ्गसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 2) नदीसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 3) घिसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 4) सर्वनामसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 5) अपृक्तसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 6) उपधासंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 7) 'औङ आपः' इति सूत्रेण किं विधीयते?
- 8) अवसानसंज्ञा विधायकं सूत्रं किम्?
- 9) कृत्तद्धितसमासाश्च इति सूत्रेण किं विधीयते?
- 10) ज्ञानानि इत्यत्र शि आदेशः केन सूत्रेण?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8X2=16)

- 11) 'न विभक्तौ तुस्माः' इत्यस्य प्रवृत्तिः कुत्र?
- 12) 'जसि च' इति सूत्रस्य अर्थः सोदाहरणं विशदयत।
- 13) 'आङो नाऽस्त्रियाम्' इति सूत्रस्य अर्थः सोदाहरणं विशदयत।
- 14) 'ङसिङसोश्च' इत्यस्य अर्थः कः?

- 15) 'ह्रस्वनद्यापो नुट्' इति सूत्रं व्याख्यात।
- 16) 'आदेश प्रत्यययोः' इति सूत्रस्य अर्थं लिखत।
- 17) गावौ इत्यत्र वृद्धिः केन सूत्रेण विधीयते?
- 18) माता इत्यत्र अनडादेशः केन सूत्रेण विधीयते?
- 19) 'सर्वनामस्थाने चाऽसम्बुद्धौ' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
- 20) 'अट्कुप्वाङ्नुम्व्यवायेऽपि' इति सूत्रेण किं विधीयते?
- 21) 'डेरात्रद्याम्नीभ्यः' इति सूत्रस्य अर्थं लिखत।
- 22) 'कौ' इत्यत्र पूर्वसवर्णनिषेधः केन सूत्रेण?

III. प्रक्रियाविवरणपुरःसरं षण्णां लघूपन्यासं लिखत। (6X4=24)

- 23) पित्रोः।
- 24) रमया।
- 25) गावौ।
- 26) हर्योः।
- 27) वारी।
- 28) रमायाम्।
- 29) के।
- 30) यूयम्।
- 31) गावः।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2X15=30)

- 32) कान्, कस्मै, कयोः इति रूपाणि साधयत।
- 33) अतोऽम्, आङोनास्त्रियां, औतोऽम्शसोः एतानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।
- 34) हरौ, रामाणाम्, रामयोः इति रूपाणि साधयत।
- 35) नादिचि, तस्माच्छसो नः पुंसि, सुपि च एतानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	4	Course Title	Core Course V	4	3
		Course Code	SY 1442		
		Name of the Course	MAHABHASYA -AHNIKA I&II		

प्रयोजनानि।

1. भाष्यस्य शैल्यादिविषयान् अवगच्छति।
2. व्याकरणस्य सम्बन्धचतुष्टयं जानाति।
3. पाणिनिसूत्राणां व्याख्यानपद्धतिं जानाति।
4. वाक्यानां व्याख्यां कर्तुं सामर्थमवाप्नोति।
5. माहेश्वरसूत्रस्थेषु वर्णेषु एकैकेषमपि - प्रयोजनमधिकृत्य जानाति।

Course Content –

Module I : (25 Marks)

महाभाष्यम् – प्रतिपादनशैली – स्वरूपम् – व्याख्यानानि- पठनानि।

पस्पशाह्निकम्- आदितः आनुषङ्गिकप्रयोजनपर्यन्तम्।

Module II : (25 Marks)

पस्पशाह्निकम्- अवशिष्टभागः।

Module III : (15 marks)

प्रत्याहाराह्निकम्

अइउण्- व्यक्तिपक्षाधिकरणम्।

ऋलृक् – लृकारप्रयोजनाधिकरणम्।

एओङ्-ऐओच्- अतपरत्वव्यवस्थाधिकरणम्।

Module IV : (15 Marks)

हयवरट्- हकाराधिकरणम्, रेफाधिकरणम्, अयोगवाहानाम् उपदेशाधिकरणम्,

प्रत्याहारेषु इद्ग्रहणाभावाधिकरणम्, ळण्- व्याख्यात इति परिभाषाधिकरणम्।

जमङ्गनम्-झभञ्- सूत्रैक्यसाधनाधिकरणम्। अक्षरशब्दनिर्वचनम्।

Essential Reading

- पाणिनीयव्याकरणमहाभाष्यम् - पस्पशाह्निकम् with Pradeepa and udyotha Commentary.

General Reading

- श्री भर्तृहरिविरचिता महाभाष्यटीका(चतुर्थाह्निकपर्यन्ता), सम्पादकः श्री.वि.स्वामिनाथन्, १९६५।
- महाभाष्यार्थदीपिका- प्रो.कृष्णकुमारः, चिन्म इन्टर्नाशणल् फारुण्डेशन शोध संस्थान्, एरणकुलम्, २०१५।
- Patanjalis Vyakaranamahabhasyam – Malayalam Com. First Volume, Prof .O.Valsala. Cinmaya International Foundation Shodha sansthan, 2016.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Soothra Chanting/Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	4	3	1	25
II	3	4	3	1	25
III	2	2	2	1	15
IV	2	2	1	1	15
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि।	प्र. वि प्रयो	धार	जा ग
1	भाष्यस्य शैल्यादिविषयान् अवगच्छति।	5	U	F
2	व्याकरणस्य सम्बन्धचतुष्टयं जानाति।	5	U,AP	F
3	पाणिनिसूत्राणां व्याख्यानपद्धतिं जानाति।	3,5	U	F
4	वाक्यानां व्याख्यां कर्तुं सामर्थमवाप्नोति।	5	U,AP	F
5	माहेश्वरसूत्रस्थेषु वर्णेषु एकैकेषमपि - प्रयोजनमधिकृत्य जानाति।।	3,5	U	F

UNIVERSITY OF KERALA
Fourth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Core Course V
SY 1442: Mahabhasya- Ahnika I& II
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्यउत्तराणि लेखनीयानि।

I दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10X1=10)

1. केषां शब्दानां अनुशासनम् क्रियते?
2. प्रतीतपदार्थकः इत्यस्य विग्रहः कः?
3. अक्षरं नाम किम्?
4. वृत्तिसमवायार्थः कः। वृत्तिशब्दस्यार्थः कः?
5. एकत्वादकारस्य सिद्धम् इति किम्?
6. सः वाग्वज्रः हिनस्ति –कम्?
7. रेफस्य परोपदेशे कः दोषः?
8. सुदेवः असि , कः?
9. वर्णोपदेशः किमर्थः?
10. पस्पशा इत्यस्यार्थः कः?

II खण्डिकया अष्ट समाधत्त।

(8X2=16)

11. लघ्वर्थं चाध्येयं व्याकरणम् – विशदयत।
12. अप्रयुक्ते दीर्घसत्रवत्- व्याख्यात।
13. उत त्वः—कारिकां व्याख्यात।
14. जायेव पत्य उषती सुवासाः – व्याख्यात।
15. दीर्घप्लुतवचने च संवृतनिवृत्यर्थः- विशदयत।
16. अथ शब्दानुशासनम् – इत्यस्य कोऽर्थः?
17. सिद्धशब्दस्य कथं नित्यपर्यायवाचित्वम्?
18. लोपश्च बलवत्तरः- इति वार्तिकखण्डं व्याख्यात?
19. प्रधाने कृतो यत्नः फलवान् – व्याख्यात।
20. यथा लौकिकवैदिकेषु – विशदयत।
21. तपरेऽण् तपरं ह्युर्ऋत्- विशदयत।
22. यदधीतं – इति कारिकां पूरयत

III षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6X4=24)

23. उभयथा ह्याचार्येण सूत्राणि पठितानि – कथमिति विशदयत।
24. शब्दानां प्रतिपत्तौ प्रतिपदपाठः अभ्युपायः वा अनभ्युपायः वा इति प्रतिपादयत।
25. अतपर एच इग्घस्वादेशे इति वार्तिकं विशदयत।
26. ज्ञाने धर्मः इति चेत् तथा अधर्मः – व्याख्यात।

27. गौरित्यत्र कः शब्दः?
28. हकारस्य परोपदेशे को दोषः?
29. सिद्धे शब्दार्थसम्बन्धे – व्याख्यात।
30. अकारस्य विवृतोपदेशः किमर्थः?
31. अप्रयोगः प्रयोगान्यत्वात्। केषां अप्रयोगः– विशदयत।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2X15=30)

32. महाभाष्यस्य रचनाशैलीं वैशिष्ट्यं चाधिकृत्य उपन्यस्यत।
33. व्याकरणाध्ययनस्य मुख्यप्रयोजनानि विशदयत।
34. ऋलृक् इति सूत्रे लृकारग्रहणप्रयोजनं किम्?
35. अयोगवाहानां कुतिर उपदेशः कार्यः इति भाष्यदिशा विशदयत?

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	4	Course Title	Complementary Course VII	3	2
		Course Code	SY 1431		
		Name of the Course	AMARAKOSA AND LINGANUSANA		

प्रयोजनानि।

1. शास्त्रीयं स्त्रीपुंनपुंसकत्वात् जानाति।
2. नामलिङ्गानुशासनस्य स्वरूपं, शैलीं, रीतिशास्त्रञ्च अवगच्छति।
3. कारिकाणां कण्ठस्थीकरणसामर्थ्यं सम्पादयति।
4. पर्यायपदानि विवेचयति।

Course Content

Module I : (25 Marks)

- लिङ्गानुशासनपरिचयः
- विलक्षणं शास्त्रीयं स्त्रीपुंनपुंसकत्वम् इति नियमस्य अवगाहः।
- लिङ्गानुशासनम्।

Module II : (15 Marks)

- नामलिङ्गानुशासनपरिचयः।

Module III : (15 Marks)

- अमरकोशः- व्याख्यानमन्तरेण स्वर्गवर्गः।

Module IV : (25 Marks)

- अमरकोशः-भूमिवर्गः-रामाश्रमीव्याख्योपेतः

Essential Reading

Module I

- परमलघुमञ्जूषा-नागेशभट्टः (भावप्रकाशिका व्याख्या), कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, १९९७। (नामार्थनिर्णयः- लिङ्गमपि नामार्थः इति भागः।
- लिङ्गानुशासनम् – वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान, वाराणसी।

Module II

- अमरकोशः – पारमेश्वरीव्याख्या (वाचस्पतिः टि.सि. परमेश्वरन् मूसत्), नाषणल् बुकस्टाल् २००१। (आमुखोपन्यासभागः)

Module III-IV

- नामलिङ्गानुशासनं नाम अमरकोशः, अमरसिंहः(रामाश्रमीव्याख्यानम्।) चौखम्भा संस्कृतसंस्थान्, वाराणसी, १९९५।

General Reading

- लिङ्गकोशः- डा.च.ल.ना.शर्मा,भारतमुद्राप्रकाशनम्,१९९७।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Amarakosa Chanting: 5 marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment -SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	4	2	1	25
II	2	2	2	1	15
III	2	2	2	1	15
IV	3	4	3	1	25
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.सं	प्रयोजनानि।	प्र.प्रयो	प्र. वि प्रयो	धार	ज्ञा ग
1	शास्त्रीयं स्त्रीपुंनपुसकत्वात् जानाति।		3, 5	U,R,AN,AP	F,P
2	नामलिङ्गानुशासनस्य स्वरूपं, शैलीं, रीतिशास्त्रञ्च अवगच्छति।		3	U,R	F
3	कारिकाणां कण्ठस्थीकरणसामर्थ्यं सम्पादयति।		6	U,R	C,F
4	पर्यायपदानि विवेचयति।		6	U,R,AN,AP	C,F,P

UNIVERSITY OF KERALA
Fourth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Complimentary Course VII
SY 1431: Amarakosa and Linganusasana
(2022 Admission onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

I. दशानामुत्तरं पदेन वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत।

(10x1=10)

1. भावे घञन्तः कः लिङ्गः?
2. अमरकोशे कति काण्डाः सन्ति?
3. द्विस्त्रिरुक्तं किम्?
4. पुण्यभूमिः विग्रहः कः?
5. देवस्य पर्यायपदानि कानि?
6. लोकः इत्यस्य धातुः कः ?
7. ईप्रत्ययान्तः कः लिङ्गः ?
8. पञ्चबाणस्य सायकाः के?
9. दण्डनीतिः - कस्य नाम?
10. द्वैन्द्वैकत्वम् इति सूत्रेण किं विधीयते?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8x2=16)

11. 'भावे ल्युङन्तः' इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।

12. अचला- धातुः प्रत्ययश्च लिखत।
13. उकारान्तः - सोदाहरणं व्याख्यात।
14. देवयोनयः के?
15. भयलिङ्गभगपदानि नपुंसके- सोदाहरणं विशदयत।
16. कुरुः इत्यस्य लिङ्गं ससूत्रं विशदयत।
17. लक्ष्मीः इत्यस्य लिङ्गः कः? केन सूत्रेण?
18. उर्वरा इति रूपं साधयत।
19. लक्ष्म्याः पर्यायपदानि कानि?
20. लोकस्य पर्यायपदानि लिखत।
21. ऋकारान्ता मातृदुहितृस्वसृपोतृननान्दरः इति सूत्रं विशदयत।
22. रसा इति रूपं साधयत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6x4=24)

23. सप्तमातरः काः?
24. स्त्रीपुंसयोः इत्यधिकारे विधीयमानान् चतुर्नियमान् प्रतिपादयत।
25. विविधान् मृत्शब्दान् विशदयत।
26. सोदाहरणं द्वौ व्याखात।
1.क्यन्तो घुः। 2. कोपधः।
27. देवकरवः के?
28. लिङ्गत्रयेषु प्रयुक्तान् चतुर्शब्दान् सप्रमाणं व्याख्यात।
29. द्वयोः रूपं निष्पादयत।

1. भारतम्। 2. देशः।

30. मार्गस्य पर्यायशब्दान् लिखित्व द्वयोः रूपं साधयत।

31. पर्यन्तभूः परिसरः सेतुरालौ स्त्रियां पुमान्।

वामलूरश्च नाकुश्च वल्मीकं पुन्नपुंसकम्॥ विशदयत।

III. द्वौ उपन्यसत।

(2x15=30)

32. पाणिनीयलिङ्गानुशासनानुसारं

स्त्रीलिङ्गविधायकान् सप्तनियमान् व्याख्यात।

33. पुंनपुंसकयोः इत्यधिकारे विधीयमानान् नियमान् प्रतिपादयत।

34. भूमेः पर्यायशब्दान् लिखित्व तेषु पञ्चशब्दानां व्याकरणकार्याणि विशदयत।

35. विष्णोः नामानि लिखत?

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vedanta	L	C
BA	4	Course Title	Complementary Course VIII	3	3
		Course Code	SV 1432		
		Name of the Course	BHARATIYADARSANAVICHARAH		

Course Outcomes (COs)

1. Understand the classifications on various systems of Indian Philosophy
2. Understand the basic principles of Indian philosophical systems.
3. Analyze the similarities and dissimilarities in Indian philosophy.

Course Outline

Module 1 : INTRODUCTION

- Etymology of the word Darsana – Divisions of Indian Philosophy.
- Astika Darsanas: (Sankhya-Yoga-Nyaya-Vaisesika-PurvaMimamsa & Uttaramimamsa) and Nastika (Carvaka, Jaina & Bouddha)

Module 2 :

- Nastikadarsanas – Carvaka, Bauddha, Jaina and its inner divisions.(Basic Principles, Teachers and Primary Texts)

Module 3 :

- Astikadarsanas –Samkhya, Yoga, Nyaya, Vaisesika (Basic Principles, Teachers and Primary Texts)

Module 4 :

- Purvamimamsa, Uttaramimamsa.(Basic Principles, Teachers and Primary Texts)

Essential Reading:

Module-1:

- Samskritasahityetihasa, Acarya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2005

Module 2:

- Shad darsanasamuchaya, Haribhadrāsuri, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2012

Module 3:

- Samskritasahityetihasa, Acarya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2005

Module 4:

- Samskritasahityetihasa, Acarya Lokamani Dahala, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2005
- Shad darsanasamuchaya, Haribhadrāsuri, Chaukhambha Krishnadas Academy, Varanasi, 2012

General Reading:

- Sarvadarsana Sangraha- Sayana Madhava, Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, 1978
- History of Indian Philosophy – S Dasgupta, Cambridge University, 1951.
- Outlines of Indian Philosophy -M.Hiriyanna, Motilal Banarsidas Publishers, 1993.
- Bharatiyadarsanaparichaya-Dr. Susanth.S

Activities, Learning Resources & Assignments

Suggested Classroom Activities:

- Assignments/ Seminar Presentation on selected Topics: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

Assessment

- 20% Continuous/ Formative Assessment(see UGC Regulations).
- 80% End Semester/Summative Assessment: 3hour written Examination.

Si.No	CO	PO	PSO	CL	KC
1	Understand the classifications on various systems of Indian Philosophy		7	U	F
2	Understand the basic principles of Indian philosophical systems.		7	U	F
3	Analyze the similarities and dissimilarities in Indian philosophy.		7	U,AN	F

UNIVERSITY OF KERALA
Fourth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS

Complimentary course-VIII

(For Sanskrit Special Vyakarana)

SV 1432: Bharatiyadarsanavicharah

(2022 Admission onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Marks :80

सूचना:-उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि।

I. पदेन वा वाक्येन वाक्याभ्यां वा सर्वेषाम् उत्तरं लिखत। (10x1=10)

1. भारतीयदर्शनानि कतिधा विभक्तानि?कथम्?
2. दर्शनशब्दः कस्मात् धातोः निष्पन्नः ?
3. मीमांसासूत्रकारः कः ?
4. विनियोगविधिः कतिविधा ?
5. परमाणुकारणवादः कः ?
6. गुणाः कति ? के?
7. अर्थसङ्ग्रहस्य कर्ता कः?
8. पतञ्जलिमुनिप्रणीतं दर्शनं किम् ?
9. प्रधानं नाम किम् ?
10. पञ्चभूतानि कानि ?

II. वाक्येन वाक्याभ्यां वा दशानाम् उत्तरं लिखत।

(8x2=16)

11. धारणायाः लक्षणं किम् ?
12. पञ्चस्कन्धाः के ?
13. रत्नत्रयं लिखत।
14. अद्वैतिनां मते प्रमाणानि कति ? कानि ?
15. अथातो धर्मजिज्ञासा इति सूत्रे अथ शब्दस्य कः अर्थः ?
16. अपूर्वस्य लक्षणम् किम् ?
17. वेदस्य लक्षणं किम् ?
18. वैशेषिकदर्शने पदार्थाः कति ? के ?
19. श्रुतिः कतिविधा ?
20. प्रकरणलक्षणं किम् ?
21. अविकृतिः का ?
22. सांख्ये कति प्रमाणानि सन्ति?

III. षण्णां लघुनिबन्धो लेख्यः ।

(6x4=24)

23. श्रुतिं विशदयत ।
24. वेदभेदान् निरूपयत ।
25. प्रकृतिस्वरूपं लिखत ।
26. बौद्धमतविभागान् विशदयत ।
27. योगमतानुसारेण ईश्वरं प्रतिपादयत ।
28. वेदान्तदर्शनस्य विभागान् विशदयत ।

29. वाक्यलक्षणम् किम् ?

30. सूत्रभाष्ययोः लक्षणं लिखत ?

31. आर्यसत्यानि कानि ?

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

(2x15=30)

32. बौद्धदर्शनम् विशदयत ।

33. प्रस्थानत्रयम् नाम किम्? वेदान्तदर्शने तस्य प्राधान्यं किम्?

34. श्रुत्यादि षट् प्रमाणानि ।

35. विधेः चातुर्विध्यम्।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Core Course VI	4	4
		Course Code	SY 1541		
		Name of the Course	STUDY OF SANSKRIT COMPOUNDS		

प्रयोजनानि।

1. पञ्चविधसमासानां सामान्यपरिचयः।

2. प्रक्रियाकौशलसिद्धिः।

Course Content –

Module I : (20 Marks)

- समासस्य निर्वचनम्। समासानां सामान्यपरिचयः। केवलसमासः।
अव्ययीभावः।

Module II : (20 Marks) तत्पुरुषसमासः।

Module III : (20 Marks) बहुव्रीहिः समासः।

Module IV : (20 Marks) द्वन्द्वसमासः।

Essential Reading:

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान, वाराणसि।

General Reading:

- समासः – संस्कृतभारति, बेङ्गलूरु।
- समासवृत्तिविमर्शः- डा.विजयप्रसादत्रिपाठी, सम्पूर्णानन्दविश्वविद्यालयः, वाराणसी, १९९१।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Soothra Chanting/Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	3	3	3	1	20
III	2	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

क्र.संख्या	प्रयोजनाननि	प्रक्र.प्र.	प्रक्र.वि.प्र.	धार.	ज्ञा.ग.
1	पञ्चविधसमासानां सामान्यपरिचयः।		5	AN,AP	F
2	प्रक्रियाकौशलसिद्धिः।		5	AN,AP	F

UNIVERSITY OF KERALA
Fifth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Core Course VI

SY 1541: Study of Sanskrit Compounds

(2022 Admission onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत।

(10X1=10)

1. अन्यपदार्थप्रधानः समासः कः?
2. समासः कति ?
3. उत्तरपदार्थप्रधानः समासः कः?
4. पीताम्बरः इत्यत्र कः समासः?
5. समासशास्त्रे प्रथमानिर्दिष्टं किं संज्ञं स्यात् ?
6. सुबन्तं केन सह समस्यते ?
7. द्वन्द्वसमासविधायकं सूत्रं किम्?
8. बहुव्रीहिसमासविधायकं सूत्रं किम्?
9. भूतपूर्वः इत्यस्य विग्रहः कः?
10. उपकृष्णम् इत्यत्र लौकिकविग्रहः कः?

II. वाक्येन वाक्याभ्यां वा अष्टानामुत्तरं लिखत

(8X2=16)

11. विग्रहो नाम कः?
12. अक्षशौण्डः इत्यस्य विग्रहवाक्यं प्रदर्श्य समासं लिखत।
13. नदीभिश्च इति सूत्रस्य अर्थं उदाहरणञ्च लिखत।
14. नाव्ययीभावादतोऽम्त्वपञ्चम्याः इति सूत्रस्य अर्थं उदाहरणञ्च लिखत।
15. भूतपूर्वं चरट् इति सूत्रेण किं विधीयते?
16. द्विपात् इति रूपं साधयत। केन सूत्रेण समासः?
17. यूपदारु इत्यत्र लौकिकविग्रहं, अलौकिकविग्रहं च लिखत।
18. मातापितरौ, पितरौ भेदः कः?
19. अक्षशौण्डः इति कस्य सूत्रस्य उदाहरणं भवति? सूत्रार्थः कः?

20. विशेषणं विशेष्येण बहुलम् इति सूत्रस्य अर्थः कः?
21. चोरभयं इति कस्य सूत्रस्य उदाहरणं भवति? सूत्रार्थः कः?
22. अब्राहमणः रूपं साधयत

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6X4=24)

23. उपमानानि सामान्यवचनैः।
24. अर्धं नपुंसकम्।
25. अल्पात्तरम्।
26. द्वितीया श्रितातीतपतितगतात्यस्तप्राप्तापन्नैः।
27. विशेषणं विशेष्येण बहुलम्।
28. पिता माता
29. कर्तृकरणे कृता बहुलम्
30. पञ्चमी भयेन
31. सह सुपा

IV. द्वौ उपन्यस्यत

(2X15=30)

32. अव्ययं विभक्ति समीपसमृद्धि.....इति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
33. द्वितीया तत्पुरुषस्य तृतीया तत्पुरुषस्य च एकैकं उदाहरणं सप्रमाणं व्याख्यात
34. चार्थे द्वन्द्वः इति सूत्रे चार्थाः के? सोदाहरणं विशदयत।
35. समासान् विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Core Course VII	4	4
		Course Code	SY 1542		
		Name of the Course	PARIBHASHAS IN SANSKRIT GRAMMAR		

प्रयोजनानि।

1. पाणिन्युक्तपरिभाषाः तद्व्यतिरिक्तपरिभाषाश्च विविच्य जानाति।
2. नागेशोक्तदिशा परिभाषाभेदान् सोदाहरणं विवेचयति।
3. संस्कृतव्याकरणे परिभाषाणां प्रवृत्तिम् अवगच्छति।
4. परिभाषाणां व्याख्याने सामर्थ्यमवाप्नोति।
5. नागेशभट्टस्य व्याख्यानशैलीं परिचिनोति।

Course outline –

Module I : (20 Marks)

1. व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्न हि सन्देहादलक्षणम्। 2. यथोद्देशं संज्ञापरिभाषम्।

3. कार्यकालं संज्ञापरिभाषम्। 4. अनेकान्ताः। 5. एकान्ताः। 6.

नानुबन्धकृतमनेकाल्त्वम्।

7. नानुबन्धकृतमनेजन्तत्वम्। 8. नानुबन्धकृतमसारूप्यम्।

Module II : (20 marks)

9. उभयगतिरिह भवति। 10. यदागमास्तद्गुणीभूतास्तद्ग्रहणेन गृह्यन्ते। 11. निर्दिश्यमानस्यादेशाः भवन्ति। 12. यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र स्थानतः आन्तर्यं बलीयः। 13. अर्थवद्ग्रहणे नानर्थकस्य।

Module III : (20 Marks)

14. भाव्यमानेन सवर्णानां ग्रहणं न। 15. संज्ञाविधौ प्रत्ययग्रहणे तदन्तग्रहणं नास्ति। 16. पदाङ्गाधिकारे तस्य च तदन्तस्य च। 17. एकदेशविकृतमन्यवत्। 18. कृत्रिमाकृत्रिमयोः कृत्रिमे कार्यसम्प्रत्ययः। 19. अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः।

Module IV : (20 marks)

20. उभयनिर्देशे पञ्चमीनिर्देशो बलीयान्। 21. समासान्तविधिरनित्यः। 22. उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसी। 23. अभेदकाः गुणाः। 24. योगविभागादिष्टसिद्धिः। 25. अर्धमात्रालाघवेन पुत्रोत्सवं मन्यन्ते वैयाकरणाः।

Essential Reading

- Paribhasendusekhara – Nagesa Bhatta, Durga Commentary, Rashtriya Sanskrit Sansthan Delhi, 1978.

General Reading

- Paribhasendusekhara-Subodhini Hindi commentary, Acharya Viswanathamisra, chaukhamba surabharathi Prakashan, varanasi, 2003.
- Paribhasendusekhara –chandrika & Tatvabodhini Commentary, Rashtriyasamskruthavidyapeedham , Tirupathi, 2004.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	3	3	3	1	20
III	2	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	ज्ञा.ग
1	पाणिन्युक्तपरिभाषा: तद्व्यतिरिक्तपरिभाषाश्च विविच्य जानाति।	3,6	AN	F
2	नागेशोक्तदिशा परिभाषाभेदान् सोदाहरणं विवेचयति।	3,6	AN	F
3	संस्कृतव्याकरणे परिभाषाणां प्रवृत्तिम् अवगच्छति।	3,6	AN	F
4	परिभाषाणां व्याख्याने सामर्थ्यमवाप्नोति।	3,6	AN	F
5	नागेशभट्टस्य व्याख्यानशैलीं परिचिनोति	6	U	C

UNIVERSITY OF KERALA

Fifth Semester B.A Degree Examination

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

Core Course VII

SY 1542: Paribhashas in Sanskrit Grammar

(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्यउत्तराणि लेखनीयानि।

I दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10X1=10)

1. यथोद्देशमित्यत्र उद्देशशब्दस्य कोऽर्थः?
2. अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः इति परिभाषायाः ज्ञापकं किम्?
3. यथोद्देशम् – इत्यस्य विग्रहः कः?
4. नानुबन्धकृतमनेजन्तत्वम् इति परिभाषायाः अवतरणं किम्?
5. अधिकारः कति प्रकारः?
6. कार्यकालमित्यस्य व्युत्पत्तिः कः?
7. नानुबन्धकृतमसारूप्यम् इति परिभाषायाः ज्ञापकं किम्?
8. चेता इत्यत्र कः प्रत्ययः?
9. भाव्यमानेन सवर्णानां ग्रहणं न इति परिभाषायाः अवतरणं किम्?
10. अण् इति परेण णकारेण ग्रहणं कुत्र?

III खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8X2=16)

11. नानुबन्धकृतमनेकालत्वम् इति परिभाषायाः ज्ञापकं किम्?
12. संज्ञाविधौ प्रत्ययग्रहणे तदन्तग्रहणं नास्ति इति परिभाषायाः अवतरणं किम्?
13. योगविभागादिष्टसिद्धिः –विशदयत।
14. एकान्ताः इत्यस्य अर्थः कः?
15. निर्दिश्यमानस्यादेशाः भवन्ति इति परिभाषायाः अर्थः कः?

16. अर्थवद्ग्रहणे नानार्थकस्य इति परिभाषायाः अवतरणं किम्?
17. नमस्करोति देवान् इति कथम्?
18. येनविधिस्तदन्तस्य इति सूत्रे भाष्ये वचनरूपेण पठितैषा परिभाषा, का अस्याः परिभाषायाः प्रयोजनं च लिखत।
19. यदागमपरिभाषायाः अनित्यत्वं कथं ज्ञापयति?
20. अणिग्रहणेषु सन्देहनिवृत्तिः कथम्?
21. उभयनिर्देशे पञ्चमीनिर्देशो बलीयान् इति परिभाषायाः अर्थः क ?
22. एकदेशविकृतमन्यवत् – अस्याः परिभाषायाः कोऽर्थः?

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24 Marks)

23. अनेकान्ताः अनुबन्धाः।
24. अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः।
25. व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्नहिसन्देहादलक्षणम्।
26. उभयगतिरिह भवति।
27. निर्दिश्यमानस्यादेशाः भवन्ति।
28. अनेकान्ताः अनुबन्धाः।
29. कृत्रिमाकृत्रिमयोः कृत्रिमे कार्यसम्प्रत्ययः।
30. उणादयो व्युत्पन्नानि प्रातिपदिकानि।
31. अर्थवद्ग्रहणे नानार्थकस्य ग्रहणम्।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30 Marks)

32. यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र स्थानत आन्तर्यं बलीयः – यथाग्रन्थं विवृणुत।
33. संज्ञाविधौ प्रत्ययग्रहणे तदन्तग्रहणं नास्ति – यथाग्रन्थमुपन्यस्यत।
34. यथोद्देशं संज्ञापरिभाषम् कार्यकालं संज्ञापरिभाषम् – विशदयत।
35. अर्धमात्रालाघवेन पुत्रोत्सवं मन्यन्ते वैयाकरणाः-विशदयत।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Core Course VIII	3	2
		Course Code	SY 1543		
		Name of the Course	MAHABHASYA- AHNIKA III		

प्रयोजनानि।

1. पाणिनीयसूत्राणां व्याख्यानपद्धतिं जानाति।
2. वार्तिकविश्लेषणे कौशलं सम्पादयति।
3. वृद्धिरादैच्- इको गुणवृद्धी इति सूत्रयोः व्याख्याप्रकारस्य महत्वम् अवगच्छति।

Course Content :

Module I : (20 Marks)

- वृद्धिरादैच् (From the beginning to the end of Tadbhavitapaksha)

Module II : (20 marks)

- वृद्धिरादैच् (From संज्ञाधिकारः संप्रत्ययार्थः Upto तपरकरणम्)

Module III : (20 Marks)

- वृद्धिरादैच् (From तपरकरणं upto the end)

Module IV : (20 Marks)

- इकोगुणवृद्धी (Complete)

Essential Reading

- पाणिनीयव्याकरणमहाभाष्यम् - Patanjali without commentary.

General Reading :

- Pradipa & Udyota commentary of vyakarana Mahabhasya, Deepika commentary of Bhartrhari.

- श्री भर्तृहरिविरचिता महाभाष्यटीका(चतुर्थाहिनिकपर्यन्ता), सम्पादकः
श्री.वि.स्वामिनाथन्, १९६५।
- महाभाष्यार्थदीपिका- प्रो.कृष्णकुमारः,चिन्म इन्टर्नाशणल् फाऊण्डेशन् शोध
संस्थान्,एरणाकुलम्, २०१५।
- Patanjalis Vyakaranamahabhasyam – Malayalam Com. First
Volume, Prof .O.Valsala. Cinmaya International Foundation
Shodha sansthan, 2016.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 Marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	3	3	3	1	20
III	2	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	ज्ञा.ग.
1	पाणिनीयसूत्राणां व्याख्यानपद्धतिं जानाति।	3,6	U,R	F
2	वार्तिकविश्लेषणे कौशलं सम्पादयति।	6	U, AN	F,P
3	वृद्धिरादैच्- इको गुणवृद्धी इति सूत्रयोः व्याख्याप्रकारस्य महत्वम् अवगच्छति।	3,6	U, AN	F,P

UNIVERSITY OF KERALA
Fourth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Core Course VIII
SY 1543: Mahabhasya Ahnika III
(2022 Admission onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्यउत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं पदेन वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत। (10x1=10)

1. वृद्धिरादैच् इत्यत्र केन सूत्रेण भसंज्ञा?
2. आम्रमयम्, शालमयम् इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
3. गुणवृद्धी इत्यस्य विग्रहः कः ?
4. “नौः नावि बद्धाः नेतरत्राणाय भवति”। कस्य उदाहरणमिदम्?
5. आचार्याचारात् इत्यस्य कोऽर्थः ?
6. तद्भावितग्रहणस्वीकारे शालीयः मालीयः इत्यत्र कः दोषः?
7. ‘गङ्गोदकम्’ इत्यत्र त्रिमात्रग्रहणं कथं वारयति ?
8. इको गुणवृद्धी इत्यत्र इग्रहणं किमर्थम् ?
9. तदपवादपक्ष इत्युक्ते कोऽर्थः ?
10. यदि नित्याः शब्दाः तर्हि किमर्थं शास्त्रम् ?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8x2=16)

11. वृद्धिगुणसंज्ञयोः प्रत्येकं वचनं वा न वा?
12. भसंज्ञायां वृद्धिरादैजदेङ्गुणः इति संहितापाठे कथं जश्त्वप्राप्तिः?
13. सिद्धं तु नित्यशब्दत्वात्- विशदयत।
14. आदैजमात्रपक्षे सर्वभासः इत्यस्य कथं विग्रहः, अत्र केन सूत्रेण पूर्वपदान्तोदात्तत्वम् ?
15. तद्भावितपक्षे के के दोषाः आशङ्क्यन्ते ?
16. क्रियमाणेऽपि संज्ञाधिकारे संज्ञासंज्ञ्यसन्देहः कुतो वक्तव्यः ?
17. वृद्धिशब्दस्य साधुत्वं कथमित्युच्यताम् ?
18. नेह प्रयोगनियम आरभ्यते, कुतः ?
19. अभेदकाः गुणाः इत्येव न्याय्यम्। कुतः ?
20. इको गुणवृद्धी इत्येतद् स्वतन्त्रमिदं गुणवृद्धयोः विदायकम् इति पक्षे कः दोषः ?
21. आचार्यप्रवृत्तिर्जापयति- न सिच्यन्तरङ्गं भवतीति, कथम् ?
22. सिद्ध्यत्येवम्। अपाणिनीयं तु भवति ।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6x4=24)

23. संज्ञया विधाने नियमः – व्याख्यात ।
24. आकारस्य तपरकरणं सवर्णार्थम्- व्याख्यात।
25. संज्ञाधिकारः संज्ञासंप्रत्ययार्थः – विशदयत ।
26. तत्र त्वेतावान्सन्देहः कः संज्ञी का संज्ञेति – व्याख्यात ।
27. सतो वृद्ध्यादिषु संज्ञाभावात्तदाश्रयः इतरेतराश्रयत्वादप्रसिद्धिः – कथम् ?
28. अर्थिनश्च राजानो हिरण्येन भवन्ति । न च प्रत्येकं दण्डयन्ति – व्याख्यात

29. पुगन्तलघूपधग्रहणम् अनन्त्यनियमार्थम् – ससन्दर्भं व्याख्यात।

30. विप्रतिषेधे परं यदिष्टं तद्भवति – ससन्दर्भं विशदयत।

31. छन्दोवत्सूत्राणि भवन्ति – विशदयत ।

III. द्वौ उपन्यसत।

(2x15=30)

32. वृद्धिरादैच् इत्यत्र संज्ञाबोधनाय संज्ञाधिकारः कर्तव्यः वा न वेति भाष्यदिशा व्याख्यात।

33. वृद्धिसंज्ञासूत्रे तद्भावितानां ग्रहणं वा अतद्भावितानां इति विशदयत।

34. इको गुणवृद्धी इत्यत्र वृद्धिग्रहणं किमर्थमिति भाष्यकृन्मतेन व्याख्यायताम्

35. इको गुणवृद्धी इत्यत्र पदोपस्थितिपक्षं सविस्तरं निरूपयत।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Core Course IX	4	3
		Course Code	SY 1544		
		Name of the Course	DERIVATION OF VERBAL FORMS		

प्रयोजनानि।

1. धातून्, तिङन्तानां प्रक्रियां च जानाति।
2. धातुं प्रत्ययं तयोः सम्बन्धं च जानाति।
3. विविधानां धातूनां प्रत्ययानां च बोधः जायते।
4. तिङन्तरूपाणां निष्पादने विधाने च कुशलः भवति।

Course Content

Module I : (10 marks)

लट् वर्तनमाने लेट् वेदे भूते लुङ्लङ्लिटस्तथा।

विध्याशिषौ विधिलिङ्लोटौ लुट्लृट्लृङ् च भविष्यति।। इति कारिका।

लकार परिचयः –गणपरिचयः-विकरणप्रत्ययपरिचयः – आत्मनेपदपरस्मैपदव्यवस्था-

धातुपरिचयः।

Module II : (25 Marks) Prakriyas of भू (complete)

Module III : (25 marks) Prakriyas of एध् (लट्, लृट्, लङ्, लृट्)

अद्, हु दिव् – लटि रूपाणि।

Module IV : (20 Marks) Prakriyas of षुञ्, तुद्, रुध्, तन, क्रीञ्, चूर् (लटि रूपाणि)

Essential Reading

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृतसंस्थान, वाराणसि। - Relevant Sutras & Varttikas.

General Reading

- Sanskrit Manual – R.S. Bucknell, Motilal Banarsidas Poblication, New Delhi.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah/Soothra chanting: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	1	2	1	0	10
II	3	4	3	2	25
III	3	4	3	1	25
IV	3	2	1	1	20
Total	10	12	8	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.प्रयो.	प्रक्र.वि.प्र.	धार.	ज्ञा.ग.
1	धातून् , तिङन्तानां प्रक्रियां च जानाति।		5	U	F
2	धातुं प्रत्ययं तयोः सम्बन्धं च जानाति।		5	U,AN	F
3	विविधानां धातूनां प्रत्ययानां च बोधः जायते।		5	U	F
4	तिङन्तरूपाणां निष्पादने विधारेण च कुशलः भवति।		5	AP,AN	P,F

UNIVERSITY OF KERALA
FIFTH SEMESTER B.A DEGREE EXAMINATION
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL – VYAKARANA
Core Course IX
SY 1544: Derivation of Verbal Forms
(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks : 80

सूचना - संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिरूपयुज्य उत्तराणि देयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत। (10×1=10 Marks)

- 1) अभ्याससंज्ञा केन सूत्रेण ?
- 2) एधसे इत्यत्र सकारः केन ?
- 3) हु धातोरर्थः कः ?
- 4) कुहोश्चुः इति सूत्रेण किं विधीयते ?
- 5) जुहोत्यादिगणे विकरणप्रत्ययः कः ?
- 6) एधिता – लकारः कः ?
- 7) षुञ् धातोरर्थः कः ?
- 8) अतो येयः इति सूत्रेण कस्य इयादेशः ?
- 9) नित्यं डितः इति सूत्रेण किं विधीयते ?
- 10) उरत् इति सूत्रेण विधीयमानः प्रत्ययः कः ?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8×2=16 Marks)

- 11) लादेशाः के?
- 12) आत्मनेपदेष्वनतः इति सूत्रस्य अर्थमुदाहरणं च लिखत।
- 13) इजादेशच गुरुमतोजनृच्छः – सूत्रार्थमुदाहरणं च लिखत।
- 14) लुङ्लङ्लृङ्क्ष्वडुदात्तः इति सूत्रस्यार्थमुदाहरणं च लिखत।
- 15) बभूव – प्रक्रियां प्रदर्शयत।
- 16) विकरणप्रत्ययाः के
- 17) लिङ् निमित्ते लृङ् क्रियातिपत्तौ – सोदाहरणं विशदयत।
- 18) भवन्तु – प्रक्रियां प्रदर्शयत।
- 19) सार्वधातुकमपित् – सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
- 20) आङुत्तमस्य पिच्च इति सूत्रस्यार्थमुदाहरणं च लिखत।
- 21) भविष्यति – प्रक्रियां प्रदर्शयत।
- 22) एधते – प्रक्रियां प्रदर्शयत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24 Marks)

- 23) भुवो वुग्लुङ्लिटोः।
- 24) अतो दीर्घो यञि।
- 25) अभ्यासे चर्च।
- 26) पुगन्तलघूपधस्य च।
- 27) तुह्योस्तातङ्ङाशिष्यन्यतरस्याम्।
- 28) उस्यपदान्तात्।
- 29) लिटः स्तङ्ङयोरेशिरेच्।

30) भूसुवोस्तिडि।

31) आडजादीनाम्।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30 Marks)

32) भू धातोः लटि रूपाणि।

33) हु धातोः लटि रूपाणि।

34) एध् धातोः लङि रूपाणि।

35) षुञ् धातो लटि रूपाणि।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Core Course X	4	3
		Course Code	SY 1545		
		Name of the Course	SAMJNA AND PARIBHASA IN THE PRAUDHAMANORAMA		

प्रयोजनानि।

1. व्याकरणशास्त्रस्य व्याख्याग्रन्थानां परिचयः सिद्ध्यति।
2. प्रक्रियापद्धतौ भट्टोजिदीक्षितस्य प्राधान्यं जानाति।
3. भट्टोजिदीक्षितस्य व्याख्याशैलीम् अवगच्छति।
4. संज्ञाप्रकरणस्थोपरिवादान् अवगच्छति।
5. परिभाषाप्रकरणस्थोपरिवादान् जानाति।

Course Content :

Module I : (25 Marks)

- संज्ञाप्रकरणम् (आदितः मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः इति पर्यन्तम्।

Module II : (25 Marks)

- संज्ञाप्रकरणम्- अवशिष्टभागः।

Module III : (15 Marks)

- परिभाषाप्रकरणम् – इको गुणवृद्धी इत्यारभ्य षष्ठी स्थानेयोगा इति सूत्रात् प्राक् पर्यन्तम्।

Module IV : (15 Marks)

परिभाषाप्रकरणम्- अवशिष्टभागः।

Essential Reading

- प्रौढमनोरमा – संज्ञाप्रकरणम्, परिभाषाप्रकरणम् - without commentary

General Reading

- Praudhamanorama Sabdaratna Commentary of Harideekshita.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah/Soothra chanting: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	1	2	1	0	10
II	3	4	3	2	25
III	3	4	3	1	25
IV	3	2	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	जा.ग
1	व्याकरणशास्त्रस्य व्याख्याग्रन्थानां परिचयः सिद्ध्यति।	4,6	U	F
2	प्रक्रियापद्धतौ भट्टोजिदीक्षितस्य प्राधान्यं जानाति।	4	U	F
3	भट्टोजिदीक्षितस्य व्याख्याशैलीम् अवगच्छति।	6	AN	F
4	संज्ञाप्रकरणस्थोपरिवादान् अवगच्छति।	6	U, AN	F
5	परिभाषाप्रकरणस्थोपरिवादान् जानाति।	6	U, AN	F

UNIVERSITY OF KERALA
FIFTH SEMESTER B.A DEGREE EXAMINATION
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL – VYAKARANA
Core Course X

SY 1545: Samjna and Paribhasha in the Praudhamanorama
(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना - संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिरुपयुज्य उत्तराणि देयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत। (10X1=10)

1. वृद्धिसंज्ञकाः वर्णाः के
2. अनेकविधमान्तर्याः के
3. तर्प्ता इत्यत्र पकारस्य लोपनिषेधः केन सूत्रेण
4. उपदेशो नाम कः
5. प्रादयः कति
6. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुद्याः कर्ता कः
7. भूवादयः इत्यस्य विग्रहः कः
8. प्रत्याहाराः कति सन्ति इति प्राञ्चः अभिप्रयन्ति
9. ननु रलयोरिति न्यूनम्। कुतः
10. देवा हसन्ति इत्यत्र रोर्त्यत्वं केन सूत्रेण विधीयते

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8X2=16)

11. वृद्धिरादैच् इति सूत्रेण किं गृह्यते।
12. नीचैरनुदात्तः। सूत्रार्थमुदीहरणञ्च लिखत।
13. धातुसूत्रगणोणादीत्यादि व्याख्यानं कुतो नादरणीयम्
14. प्रतिज्ञानुनासिक्याः पाणिनीयाः। विशदयत।
15. सुप्तिङन्तं पदमित्यत्र अन्तग्रहणेन किं ज्ञायते।
16. ऊकालोऽज्ह्रस्वदीर्घप्लुतः इत्यत्र पुंस्त्वं कस्मात्

17. चादयोऽसत्वे- इति सूत्रे अद्रव्यार्थः इति किम्
18. स्थानेयोगाः इत्यत्र एत्वं कथम्
19. आन्तर्येषु बलीयः कः विशदयत।
20. असिद्धं बहिरङ्गमन्तरङ्गे इति परिभाषायाः फलं किम्
21. नाऽङ्गलौ इति सूत्रप्रत्याख्यानं कथमिति विशदयत।
22. आदिरन्त्येन सहेता- सूत्रं विशदयत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत

(6X4=24)

23. इको गुणवृद्धी
24. तस्यादित उदात्तमर्धह्रस्वम्।
25. पूर्वत्रासिद्धम्
26. स्थानेऽन्तरतमः
27. भूवादयो धातवः
28. हलन्त्यम्
29. प्रादयः
30. मिदचोऽन्त्यात्परः
31. उपदेशोऽजनुनासिक इत्।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2X15=30)

32. हयवरट् सूत्रे हल् सूत्रे च हकारग्रहणस्य प्रयोजनं विशदयत।
33. उपदेश आद्योच्चारणम्- यथाग्रन्थं विशदयत।
34. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णमिति सूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
35. परनित्यान्तरङ्गापवादानामुत्तरोत्तरं बलीयः इति परिभाषा यथाग्रन्थं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Open Course I	3	2
		Course Code	SY 1551		
		Name of the Course	APPLIED GRAMMAR AND TRANSLATION		

प्रयोजनानि।

1. काव्यार्थज्ञानाय व्याकरणं अनुपेक्षणीयम् इति जानाति।
2. पदविश्लेषणाय व्याकरणनियमान् उपयोक्तुं कौशलं सम्पादयति।
3. भाषाज्ञानम् अनुवादकौशलं च सम्पादयति।

Course Content :

Module I : (25 Marks)

- An introduction to Mahakavya

Grammatical study of the following Kavyas

- Kumarasambhava – First sarga 1-2 Slokas
- Raghuvamsa – First sarga 1-2 Slokas
- Kiratharjuniya - First sarga 1-2 Slokas
- Sisupalavadha - First sarga 1-2 Slokas
- Naishadhiyacharitam - First sarga 1-2 Slokas

Module II : (25 Marks)

- Grammatical study- brihajjathaka 1-10 Slokas

- **Module III : (25 Marks)**

- Grammatical study – Bhagavatgita – Seventeenth chapter 7-16 (10 Slokas.)

Module IV : (5 Marks)

- Translation: English to Sanskrit (Simple Sentence Only)

Essential Reading

Module I : Kumarasambhava of Kalidasa

Reghuvamsa of Kalidasa

Kiratarjuniya of Bharavi

Sisupalavadha of Magha

Nyshadhiyacaritha of Sriharsha

Module II : Brhadjathaka of Varahamihira

Module III : Bhagavatgita chapter 17.

Module IV : One thousand Sentences for Conversation in Sanskrit.

Transliterated by: S.V.Ganesan and

C.S.Raghavendra

https://sanskritdocuments.org/doc_z_mise_major_works/daily.pdf

(Note: Questions should be prepared from the prescribed text; there should be only one question weighing four marks .The question must be divided into forsub parts each carrying one mark (4x1=4))

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Sloka chanting/ Paper presentation: 5 Marks
- Class Tests: 10 Mar

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	2	4	3	2	25
II	1	4	3	1	25
III	2	4	3	1	25
IV	5	0	0	0	5
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	जा.ग.
1	काव्यार्थज्ञानाय व्याकरणं अनुपेक्षणीयम् इति जानाति।	1,3,6	U, AN, AP	F
2	पदविश्लेषणाय व्याकरणनियमान् उपयोक्तुं कौशलं सम्पादयति।	1,3,6	U,AN, AP	F,P
3	भाषाज्ञानम् अनुवादकौशलं च सम्पादयति।	1	U,R,C	F,P

UNIVERSITY OF KERALA
Fifth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Open Course I
SY 1551: Applied Grammar and Translation
(2022 Admission onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना - संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिरुपयुज्य उत्तराणि देयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्याभ्यां वा लिखत। (10X1=10)

1. बृहज्जातकस्य कर्ता कः?
2. सद्य इत्यस्य कोऽर्थः?
3. महोज्ज्वलः इत्यस्य विग्रहः कः?
4. वेदितुम् किमन्तं पदम्?
5. ततोऽङ्घ्रिद्वयम्- सन्धिच्छेदं कुरुत।
6. त्रिगुणाः के?
7. ददातु- धातुलकारौ कौ?
8. शशभृत् इत्यस्य अर्थः कः?
9. युधिष्ठिरः विग्रहः कः?
10. उडुपम् इत्यस्य अर्थः कः?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8X2=16)

11. मनसा तपः किम्?
12. वनेचरः विग्रहवाक्यं किम् ?
13. अनूरुसारथिः- विग्रहं अर्थं च लिखत।
14. पञ्चमहाकाव्यानि कानि? तेषां कर्तारः के?
15. अस्त्युत्तरस्याम् इत्यत्र पदच्छेदः कः?
16. 'चापी नरोऽश्वजघनो मकरो मृगास्य' – सन्धिच्छेदं कुरुत।

17. क्षितिजः कः?

18. कट्वम्ललवणात्युष्णतीक्ष्णरूक्षविदाहिनः- विग्रहं लिखत।

19. वनेचरः- विग्रहम् अर्थञ्च लिखत।

20. शारीरं तपः कः?

21. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनम्- विग्रहवाक्यं लिखत।

22. वेदितुम्- व्याकरणवैशिष्ट्यं लिखत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत

(6X4=24)

23. अधोनिर्दिष्टश्लोकस्य समस्तपदान् विविच्य तेषां विग्रहवाक्यानि लिखत।

वागर्थाविव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये।

जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ॥

24. सात्विकराजसतामसयज्ञानि विशदयत।

25. 'भूजानिरभूद्गुणाद्भूतः' - पदच्छेदं कृत्वा व्याकरणकार्याणि लिखत।

26. सात्विकप्रियाः आहाराः के?

27. 'कुजरविजगुरुज्ञशुक्रभागाः पवनसमीरणकोर्पिजूकलेयाः'- विग्रहवाक्यानि लिखत।

28. संस्कृतभाषया अनुवदत।

a) Are all well at home.

b) Don't forget.

c) He is good for nothing.

d) I am telling the truth.

29. गोऽजाश्विकर्कमिथुनाः समृगा निशाख्याः- विग्रहवाक्यसन्धिकार्यं च लिखत।

30. यथोचितं योजयत।

1. नगाधिराजः - बहुव्रीहिसमासः

2. शासितुम् - तत्पुरुषसमासः।

3. युधिष्ठिरः - सूर्यः

4. अनूरुसारथिः - तुमुन्नन्तं पदम्

31. व्याकरणवैशिष्ट्यं लिखत।

कर्मारजितम्, वगाहय, जगन्निवासः, वनेचरः।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2X15=30)

32. पञ्चमहाकाव्यात् कमपि श्लोकद्वयं विलिख्य व्याकरणकार्याणि विशदयत।

33. अधोरेखाङ्गितानि पदानि सप्रमाणं व्याख्यात।

मूर्त्तित्वे परिकल्पितः शशभृतो वर्त्माऽपुनर्जन्मना-
मात्मेत्यात्मविदां क्रतुश्च यजतां भर्तामरज्योतिषाम्।
लोकानां प्रलयोद्भवस्थितिभिश्चानेकधायः श्रुतौ
वाचं नः स दाद्वनेककिरणस्त्रैलोक्यदीपो रविः ॥

34. अधो निर्दिष्टानां पदानां सन्धिकार्याणि विशदयत।

अस्त्युत्तरस्याम्, तपो मानसम्, चैव, ददर्शावतरन्तम्, विदितस्समाययौ,
वागर्थाविव,

35. भगवत्गीतायां विद्यमानं श्लोकद्वयं विलिख्य व्याकरणकार्यं प्रदर्श्य अर्थ
विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	5	Course Title	Project work	3	2
		Course Code	SY 1646		
		Name of the Course	PROJECT WORK		

This course is intended to introduce different types of projects in Sanskrit and to familiarize the students with them.

- * **Understand and the methodology of Projects**
- * **Familiarize various Projects**
- * **To give practice in preparation of a Project**
- * **Students to prepare Projects in a specific manner.**

Course Content

Module I : Introduction

Module II : Familiarization of projects

Module III : Practical approach to Projects

Essential Reading:

- Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi, (topic – 4.0,4.1,4.2).
- Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi (topic – 5.0)
- Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi (topic -6,)
- Elements of Research Methodology in Sanskrit, Dr. Keshab Chandra dash, Choukhamba, Varanasi (topic -7)

Books for Additional Reference

1. Research Methodology
2. ഗവേഷണരീതിശാസ്ത്രം
3. Wikipedia

*** To be submitted at the end of the Sixth Semester examination.**

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	Core Course XI	5	4
		Course Code	SY 1641		
		Name of the Course	MAHABHASYA-AHNIKA IV		

प्रयोजनानि।

1. आख्यानशैलीं परिचिनोति।
2. पाणिनीयसूत्राणां व्याख्याकौशलम् अवगच्छति।
3. पतञ्जलेः सूत्रविवेचनसामर्थ्यं जानाति।

Course Content

Module I : (20 Marks) न धातुलोपार्धधातुके (१-१-४)

Module II : (20 Marks) क्ङिति च (१-१-५) , दीधीवेवीटाम् (१-१-६)

Module III : (20 marks) हलोऽनन्तराः संयोगः (१-१-७),

मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः (१-१-८)

Module IV : (20 marks) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् (१-१-९)

नाऽज्झलौ (१-१-१०)

Essential Reading

- व्याकरणमहाभाष्यम्-पतञ्जलिः, आह्निकम् IV (without commentary)

General Reading

- Pradipa & Udyota commentary of vyakarana Mahabhasya, Deepika commentary of Bhartrhari.
- श्री भर्तृहरिविरचिता महाभाष्यटीका(चतुर्थाह्निकपर्यन्ता), सम्पादकः श्री.वि.स्वामिनाथन्, १९६५।
- महाभाष्यार्थदीपिका- प्रो.कृष्णकुमारः,चिन्म इन्टर्नाशनल् फाऊण्डेशन शोध संस्थान्,एरणाकुलम्, २०१५।
- Patanjalis Vyakaranamahabhasyam – Malayalam Com. First Volume, Prof .O.Valsala. Cinmaya International Foundation Shodha sansthan, 2016.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO3 2-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	3	1	20
II	3	3	2	1	20
III	2	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	ज्ञा.ग
1	आख्यानशैलीं परिचिनोति।	3,6	U,R	F
2	पाणिनीयसूत्राणां व्याख्याकौशलम् अवगच्छति।	3,6	U,R, AN	F,P
3	पतञ्जलेः सूत्रविवेचनसामर्थ्यं जानाति।	3,6	U,R, AN	F,P

UNIVERSITY OF KERALA
Sixth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA
Core Course XI
SY 1641: Mahabhasya- Ahnika IV
(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त। (10X1=10)

1. आस्यम् इत्यत्र प्रत्ययः कः?
2. निपातनमित्यस्य को र्थः
3. पविता इत्यत्र धातुः कः?
4. मुखनासिकावचनमित्यत्र आवचनं नाम किम्?
5. वर्गाणां प्रथमद्वितीयवर्णानां बाह्यप्रयत्नाः के?
6. न धातुलोपार्धधातुके इति सूत्रेण किं विधीयते?
7. मुखं च नासिका च मुखनासिकम् – अत्र समासः कः?
8. प्रयत्नः कः?
9. पूर्व धातुः साधनेन युज्यते पश्चात् केन?
10. हलोऽनन्तराः संयोगाः इति सूत्रेण किं विधीयते?

II खण्डिकया अष्टानामुत्तराणि लिखत।

(8X2=16)

- 11.भाष्यकारमते बाह्यप्रयत्नाः के?
- 12.तुल्यरूपे संयोगे द्विव्यञ्जनविधिः – व्याख्यात।
- 13.नित्याः शब्दाः इति चेत् किमर्थं शास्त्रम्?
- 14.मुखग्रहणो नावश्यकः इति केन न्यायेन सिद्धम्?
- 15.दीधीवेवीटाम् इति सूत्रे निर्दिश्यमानौ धातू कौ ?
- 16.न धातुलोपार्धधातुके इति सूत्रे धातुग्रहणं किमर्थम्?
- 17.मुखनासिकावचनो नासिकः इत्यत्र नासिकाग्रहणं किमर्थम्?
- 18.अनन्तरा इत्यस्य विग्रहः कथम्?
- 19.तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णमिति सूत्रे आस्यग्रहणं किमर्थम्?
- 20.न धातुलोपार्धधातुके इति सूत्रे आर्धधातुकग्रहणस्य लोपविशेषणत्वे कः अर्थः?
- 21.प्रयत्नस्य विशेषितत्वं कथं सिद्ध्यति?
- 22.न धातुलोपार्धधातुके इति सूत्रे आर्धधातुकस्य गुणवृद्धिविशेषणत्वे कः अर्थः?

III षण्णां खण्डिकया समाधेयाः।

(6X4= 24)

- 23.ऋकारळकारयोः सवर्णविधिः-व्याख्यात।
- 24.संयोगसंज्ञायां सहवचनं यथान्यत्र।
- 25.सिद्धमनच्त्वात् – व्याख्यात।
- 26.इतरेतराश्रयं तु भवति – व्याख्यात।
- 27.निपातनात् स्यदादिषु - विशदयत।

28. यङ्यक्क्यब्लोपे प्रतिषेधः – व्याख्यात।

29. मुखनासिकावचनः इत्यस्य चत्वारः विग्रहाः के?

30. क्ङिति प्रतिषेधे तन्निमित्तग्रहणस्य प्रयोजनं किम् ?

31. आज्ञलोः प्रतिषेधे शकारस्य शकारेण सवर्णसंज्ञायाः प्रतिषेधः प्राप्नोति –
व्याख्यात।

IV द्वे भाष्यरीत्या व्याख्यात।

(2X15 = 30)

32. न धातुलोपार्धधातुके।

33. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्।

34. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः।

35. दीधीवेवीटाम् इत्यस्य प्रत्याख्यानप्रकारं प्रतिपादयत।

Progra	Semes	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	Core Course XII	5	4
		Course Code	SY 1642		
		Name of the Course	ACSANDHI AND HALSANDHI IN THE PROUDHAMANORAMA		

प्रयोजनानि।

1. व्याकरणशास्त्रस्य व्याख्याग्रन्थानां परिचयः सिद्ध्यति।
2. प्रक्रियापद्धतौ भट्टोजिदीक्षितस्य प्राधान्यं जानाति।
3. भट्टोजिदीक्षितस्य व्याख्याशैलीम् अवगच्छति।
4. सन्धिप्रकरणस्थोपरिवादान् जानाति।

Course Content

Module I : (20 marks)

- Sandhi concept – the importance of the **संहिता** in sandhi **इको यणचि** to **संयोगान्तस्य लोपः**।

Module II : (20 Marks)

- **हलो यमां यमि लोपः इत्यारभ्य सर्वत्र विभाषा गोः इति सूत्रपर्यन्तम्।**

Module III : (20 Marks)

- **अच्सन्धौ अवशिष्टभागः।**

Module IV : (20 marks)

- **हल्सन्धिप्रकरणम्।**

Essential Reading

- Proudhamanorama of Bhattojiksita without sabdaratna commentary

General Reading

- Proudhamanorama of Bhattojiksita with sabdaratna commentary, Choukhamba Surabharaty Prakasan.
- Proudhamanorama – with Bhairavi Commentary, Choukhamba Surabharaty Prakasan.

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	3	3	3	1	20
III	2	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20

Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	ज्ञा.ग
1	व्याकरणशास्त्रस्य व्याख्याग्रन्थानां परिचयः सिद्ध्यति।	4,6	U	F
2	प्रक्रियापद्धतौ भट्टोजिदीक्षितस्य प्राधान्यं जानाति।	4	U	F
3	भट्टोजिदीक्षितस्य व्याख्याशैलीम् अवगच्छति।	6	AN	F
4	सन्धिप्रकरणस्थोपरिवादान् अवगच्छति।	6	U, AN	F

UNIVERSITY OF KERALA
Sixth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

Core Course XII

SY 1642: Acsandhi And Halsandhi In The Proudhamanorama

(2020 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks : 80

सूचना - संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिरूपयुज्य उत्तराणि देयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत।

(10×1=10

Marks)

- 1) देवो सि इत्यत्र प्रगृह्यसंज्ञा कुतो न?
- 2) अस्मे इत्यत्र टिलोपः केन?
- 3) अक्षौहिणी इत्यस्य अर्थः कः?
- 4) अनचि च इत्यत्र वाग्ग्रहणं कस्मादनुवर्तते?
- 5) प्रत्याहारग्रहणेषु तद्वाच्यवाच्ये का लक्षणा?
- 6) अवड्स्फोटायनस्य – अत्र स्फोटायनग्रहणं किमर्थम्?
- 7) यायावरः इत्यत्र केन सूत्रेण वरचू प्रत्ययः?
- 8) आक्रंस्यते इत्यत्र केन सूत्रेण तड् प्रत्ययः?
- 9) हलो यमां यमि लोपः इति कीदृशं सूत्रम्?
- 10) सुगण्ट्साय इत्यत्र केन ष्टुत्वं निषिध्यते?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16 Marks)

- 11) एङः पदान्तादति इत्यत्र पदान्तात् इति पदस्य प्रयोजनं किम्?
- 12) उरण् रपरः इत्यस्यार्थः कः?
- 13) प्रौढः इत्यत्र वृद्धिः कथम्?
- 14) यणः प्रतिषेधो वाच्यः इत्यस्य प्रयोजनम् किम्?
- 15) ऊष्माणः के?
- 16) अनचि च इति सूत्रस्यार्थः कः?
- 17) वान्तो यि प्रत्यये इत्यस्यार्थः कः?
- 18) सुधी उपास्यः इत्यत्र ईकारस्य यकारः कथं सिद्ध्यति?
- 19) कानाम्रेडिते इत्यस्यार्थः कः?
- 20) उभयनिर्देशे पञ्चमीनिर्देशो बलीयान्, कस्मात्?
- 21) उदः स्थास्तम्भोः पूर्वस्य इत्यस्यार्थं लिखत।
- 22) विसर्जनीयस्यः सः इति सूत्रेण किं विधीयते?

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24 Marks)

- 23) अचः परस्मिन् पूर्वविधौ।
- 24) संयोगान्तस्य लोपः।
- 25) एत्येधत्यूत्सुः।
- 26) अकः सवर्णे दीर्घः।
- 27) निपात एकाजनाङ्।
- 28) संज्ञायां च कृतं टित्वं सामर्थ्यात् संज्ञिभिः सम्बद्ध्यते – सप्रमाणं लिखत।

29) न मुने इत्यत्र न इत्यस्य योगविभागस्यासिद्धत्वं कथम्?

30) अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः – व्याख्यात।

31) इणोः कुक्कुक्शरि।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30 Marks)

32) इको यणचि यथाग्रन्थमुपन्यस्यत।

33) स्थानिवदादेशो नल्विधौ – व्याख्यात।

34) स्तोः श्चुना श्चुः – यथाग्रन्थं व्याख्यात।

35) शि तुक् – यथाग्रन्थं विवृणुत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	Core Course XIII	5	4
		Course Code	SY 1643		
		Name of the Course	KRT AND TADDHITA		

प्रयोजनानि।

1. कृत्तद्धितप्रत्ययानां विशेषज्ञानं विन्दति।
2. कृदन्तरूपाणां ज्ञानं जायते।
3. यथायथं शब्दानां निष्पादने कुशलः भवति।
4. तद्धितपदानि सप्रमाणं विवेचयति।
5. कृदन्तप्रत्ययानां स्वरूपपरिचयः सिद्ध्यति।
6. कृत्तद्धितप्रत्ययानाम् अर्थं सम्यक् ज्ञात्वा प्रयोगे निपुणः भवति।

Course Content:

Module I : (20 Marks)

Selected rules from **Krthyaprakarana**.

Module II : (20 Marks)

Selected portions from “**Poorvakrt and Uttarkrt**”.

Module III : (20 marks)

Selected Portions from **Apathyadhikaraprakarana**.

Module IV : (20 Marks)

Selected rules of the remaining portions in **Apathyadhikara**

Essential Reading

वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी - (Selected portions) & related Varthikas.

Module 1- कृत्यप्रकरणम्- धातोः। वाऽसरूपोऽस्त्रियाम्। कर्तरि कृत्। तव्यत्तव्यानीयरः। णेर्विभाषा। कृत्यल्युटो बहुलम्। अचो यत्। उपात्प्रशंसायाम्। शकिसहोश्च। वह्यं करणम्। भुवो भावे। ह्रस्वस्य पिति कृति तुक्। मृजेर्विभाषा। चजोः कु घिण्यतोः। प्रत्यपिभ्यां ग्रहेः। ऋहलोर्ण्यत्। भुजन्युब्जौ पाण्युपतापयोः। वञ्चेर्गतौ। वचो शब्दसंज्ञायाम्। भोज्यं भक्ष्ये।

Module II पूर्वकृत्, उत्तरकृत् – ण्वुल्लृचौ। नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः। इगुपधज्ञाप्रीकिरः कः। आतश्चोपसर्गे। ददातिदधात्योर्विभाषा। विभाषा ग्रहः। गस्थकन्। कर्मण्यण्। आतोऽनुपसर्गे कः। सुपि स्थः। तुन्दशोकयोः परिमृजापनुदोः। गापोष्टक्। हरतेरनुद्यमनेच्। आङि ताच्छील्ये। चरेष्टः। कर्मणि भृतौ। नाडीमुष्ट्योश्च। मेघर्तिभ्येषु कृञः। गमश्च। भजो ण्विः। पञ्चम्यामजातौ। अनौ कर्मणि। क्तक्तवत्। निष्ठा। निष्ठा। संयोगादेरातो धातोर्यण्वतः। ल्वादिभ्यः। निष्ठा शीङ्। स्विदिमिदिक्विदिधृषः। विभाषा भावादिकर्मणोः। अच उपसर्गात्तः। धः कर्मणि ष्ट्रन्।

Module III - अपत्याधिकारप्रकरणम् – गोत्रेऽलुगचि। यूनि लुक्। पैलादिभ्यश्च। इञः प्राचाम्। न तैल्वालिभ्यः। तस्यापत्यम्। अपत्यं पौत्रप्रभृति गोत्रम्। जीवति तु वंशये युवा। भ्रातरि च ज्यायसि। वान्यस्मिन् सपिण्डे स्थविरतरे जीवति। एको गोत्रे। गोत्रादयून्यस्त्रियाम्। गोत्रे कुञ्जदिभ्यश्चफञ्। नडादिभ्यः फञ्। यञिञोश्च।

यज्ञोश्च। मधुब्रह्मणकौशिकयोः। वतण्डाच्च। अश्वादिभ्यः फञ्। भर्गात्त्रैगर्ते।
शिवादिभ्योऽण्।

Module IV - समर्थानां प्रथमाद्वा। प्राग्दीव्यतोऽण्। अश्वपत्यादिभ्यश्च।
तद्धितेष्वचामादेः। किति च। उत्सादिभ्योऽञ्। स्त्रीपुंसाभ्यां नञ्स्नञौ भवनात्।
द्विगोर्लुगनपत्ये। आपत्यस्य च तद्धितेऽनाति। अत इञ्। हरितादिभ्योऽञः। कन्यायाः
कानीन च। द्व्यचः। इतश्चानिञः। कल्याण्यादीनामिन्ङ्। गोधाया ढक्। आरगुदीचाम्।
क्षुद्राभ्यो वा। राजश्वशुराद्यत्। ये चाभावकर्मणोः। क्षत्राद्घः। कुलात्खः।
रेवत्यादिभ्यश्ठक् । ठस्येकः। सेनान्तलक्षणकारिभ्यश्च। उदीचां वृद्धादगोत्रात्।
प्राचामवृद्धात् फिन् बहुलम्।

General Reading

- कृदन्तरूपनन्दिनी-जनार्दनहेगडे,संस्कृतभारती,बङ्गलूर, २०२०।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Vakyarthavicharah: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment - SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	3	3	2	1	20
III	2	3	3	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	8	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	जा.ग
1	कृत्तद्धितप्रत्ययानां विशेषज्ञानं विन्दति।	5	U, AN	F
2	कृदन्तरूपाणां ज्ञानं जायते।	5	U, AN	F
3	यथायथं शब्दानां निष्पादने कुशलः भवति।	5	AP	F
4	तद्धितपदानि सप्रमाणं विवेचयति।	5	AN	F
5	कृदन्तप्रत्ययानां स्वरूपपरिचयः सिद्ध्यति।	5	U, AN	F
6	कृत्तद्धितप्रत्ययानाम् अर्थं सम्यक् ज्ञात्वा प्रयोगे निपुणः भवति।	5	AP	P

UNIVERSITY OF KERALA
Sixth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA

Core Course XIII

SY 1643: Krt and Taddhita

(2022 Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max Marks : 80

सूचना - संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिरुपयुज्य उत्तराणि देयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत।

(10×1=10)

- 1) चेयम् इत्यत्र केन यत् प्रत्ययः?
- 2) स्तुत्यः इत्यत्र तुकागमविधायकं सूत्रं किम्?
- 3) क्यप् विधायकं सूत्रं किम्?
- 4) कारकः इत्यत्र कः प्रत्ययः?
- 5) चरेष्टः इत्यस्यार्थं लिखत।
- 6) गापोष्टक् इति सूत्रस्य उदाहरणं किम्?
- 7) सामर्थ्यं नाम किम्?
- 8) माधव्यः इत्यत्र कस्मिन्नर्थे यञ् प्रत्ययः?
- 9) उत्सादिभ्यः कः प्रत्ययः?
- 10) औपगवः इत्यत्र कः प्रत्ययः?

II. खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

- 11) तुन्दशोकयोः परिमृजापनुदोः सूत्रस्यार्थमुदाहरणञ्च लिखत।
- 12) कृत्यल्युटो बहुलम् इत्यत्र बहुलशब्देन किमुद्दिश्यते?
- 13) ष्वुल्लृचौ इत्यस्यार्थः कः?
- 14) तुकागमविधायकं सूत्रं किम्?
- 15) मार्ग्यः इत्यत्र कुत्वं केन?

- 16) कीदृशः अपवादप्रत्ययः उत्सर्गस्य बाधको भवति?
- 17) समर्थानां प्रथमाद्वा इत्यस्य तात्पर्यं किम्?
- 18) तद्धितेष्वचामादेः इति सूत्रस्यार्थः कः?
- 19) अश्वपत्यादिभ्यश्च इत्यत्र केष्वर्थेषु अण् विधीयते? सः कस्य अपवादः?
- 20) पैलादिभ्यश्च इति सूत्रस्यार्थं उदाहरणं च लिखत।
- 21) वतण्डाच्च इति सूत्रस्यार्थः कः?
- 22) शैवः इत्यत्र अण् केन? अर्थं च लिखत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

- 23) उपात्प्रशंसायाम्।
- 24) मृजेर्विभाषा।
- 25) इगुपधज्ञा प्रीकिरः कः।
- 26) नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः।
- 27) णेर्विभाषा।
- 28) अश्वादिभ्यः फञ्।
- 29) राजश्वशुराद्यत्।
- 30) बाहवादिभ्यश्च।
- 31) शिवादिभ्यो ण्।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

- 32) मार्ग्यः, दाक्षिः, कार्यम्, कारकः, वाच्यम्, कृशः, प्रयापणीयम्- प्रयापनीयम्।
- 33) गाणपतम्, औत्सः, पौंसः, औपगवः, नाडायनः, वत्साः, शैवतिकः, वातण्ड्यः।
- 34) एधितव्यम्, कर्ता, स्तुत्यः, बुधः, एधनीयम्, सुगलः, ब्रह्मभूयम्, नाडिन्धमः।
- 35) स्त्रैणः, मार्ग्यः, चारायणः, आशवायनः, गौधेरः, शैवः, दाक्षिः, मार्ग्यायणः।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	Core Course XIV	4	3
		Course Code	SY 1644		
		Name of the Course	APPLICATION OF THE RULES OF PANINI		

प्रयोजनानि।

1. सुभाषितानां महत्वम् अवगच्छति।
2. सुभाषितानां पठनेन धर्मबोधे, आचरणे च श्रद्धा भवति।
3. सुभाषितानां कण्ठस्थीकरणसामर्थ्यं सम्पादयति।
4. पाणिनीयसूत्राणां प्रयोगकौशलं सम्पादयति।
5. भाषासौष्ठवं लभते ।

Course outline :

Module I : (15 marks) सुभाषितानां महत्वम्।

Module II : (25 Marks) सुभाषितभाषा – श्लोकः 1-10

Module III : (20Marks) सुभाषितभाषा – श्लोकः 11-20

Module IV : (20 Marks) सुभाषितभाषा – श्लोकः 21-30

श्रद्धेयः अंशः-(अत्र ग्रन्थे अभ्यासभागे विद्यमानाः प्रश्नाः एव अधिकतया परीक्षायां भवेयुः)

Essential Reading

- सुभाषितानां भाषा (Relevant Part), संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्, देहली।

General Reading

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, भट्टोजिदीक्षितः, चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी।

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Subhashitha Recitation: 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	2	2	2	1	15
II	3	4	3	1	25
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	8	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

संख्या	प्रयोजनानि	प्रक्र.वि.प्रयो.	धार.	ज्ञा.ग
1	सुभाषितानां महत्वम् अवगच्छति।	8	U	F
2	सुभाषितानां पठनेन धर्मबोधे, आचरणे च श्रद्धा भवति।	8	U	P
3	सुभाषितानां कण्ठस्थीकरणसामर्थ्यं सम्पादयति।	1,8	U,R	F
4	पाणिनीयसूत्राणां प्रयोगकौशलं सम्पादयति।	3,6	U, AN, AP, C	F, P
5	भाषासौष्ठवं विन्दति।	1, 5	U,AN, AP	P

UNIVERSITY OF KERALA
Sixth Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Core Course XIV
SY 1644 : Application of the rules of Panini
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्यउत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. नीतिशतकस्य कर्ता कः?
2. सुभाषितम् इति पदस्य विग्रहः कः?
3. प्रगृहणीयात् इत्यत्र कः लकारः?
4. 'गते' इति पदस्य लिङ्गं विभक्तिं वचनञ्च लिखत।
5. कृष्ण+ऋद्धिः इति पदस्य सन्धिं कुरुत।
6. 'प्रियवाक्यम्' इति पदस्य विग्रहं समासं च लिखत।
7. 'परमेश्वरः' इति कस्याः सन्धेः उदाहरणम् अस्ति।
8. सुन्दरबालकः इति पदस्य विग्रहः कः?
9. जकाराः पञ्च दुर्लभाः, जकाराः के?
10. वृद्धिसन्धेः उदाहरणद्वयं लिखत।

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. कर्मधारयसमासस्य सविशेषता का?
12. अधोदत्तस्य विग्रहवाक्यस्य समस्तपदं लिखत।
1. संस्कृतानां सम्भारः। 2. सु (योग्यं) कृतम्।
13. सवर्णसन्धेः उदाहरणद्वयं ससूत्रं विशदयत।
14. षष्ठितत्पुरुषसमासस्य उदाहरणद्वयं ससूत्रं व्याख्यात।
15. 'हन्यते' इति पदस्य लकार-पुरुष-वचनञ्च लिखत।
16. छत्वसन्धेः उदाहरणं ससूत्रं विशयत।
17. बहुव्रीहिसमासस्य उदाहरणद्वयं ससूत्रं व्याख्यात।
18. अनीयर् प्रत्ययस्य उदाहरणद्वयं लिखत।

19. मनस् शब्दस्य तृतीयाविभक्त्यन्तरूपाणि लिखत।

20. चत्वारि तस्य वर्धन्ते-कस्य

21. गुणसन्धेः उदाहरणद्वयं ससूत्रं निरूपयत।

22. विद्यामहत्वप्रतिपादकं एकं सुभाषितं लिखत।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. यथोचितं मतुप्प्रत्यान्तं योजयित्वा पुल्लिङ्गरूपाणि लिखत।

1. बुद्धि + मतुप्। 2. शक्ति + मतुप्। 3. मति + मतुप्। 4. गति + मतुप्।

24. जश्त्वसन्धेः उदाहरणानि ससूत्रं विशदयत।

25. सन्धिच्छेदं लिखत।

1. पुरुषोत्तमः। 2. ब्रह्मर्षिः। 3. रमेशः। 4. सत्यैव।

26. छत्वसन्धिं सोदाहरणसहितं विशदयत।

27. एतेषां समस्तपदानां विग्रहं समासञ्च निर्णीत।

अमन्त्रम्। कार्यभारः। सुकृतम्। नीलोत्पलम्।

28. अनीयर् प्रत्ययस्य चत्वारि उदाहरणानि ससूत्रं विशदयत।

29. प्रदत्तानां पदानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनं च लिखत।

गते। वर्तमानेन। कर्तव्यः। भवितव्यम्।

30. सुन्दरबालकः इति समस्तपदस्य चतुर्विधविग्रहान् लिखत।

31. अधो दत्तानां पदानां विशेषणपदानि विशेष्यपदानि च लिखत।

कृ+आनीयर्।

पठ्+आनीयर्।

गम्+आनीयर्।

चर्+आनीयर्।

IV. द्वौ उपन्यस्यत

(2×15=30)

32. कर्मधारयसमासस्य पञ्चोदाहरणान् विलिख्य ससूत्रं व्याख्यात।

33. त्यजेदेकं कुलस्यार्थं ग्रामस्यार्थं कुलं त्यजेत्।

ग्रामं जनपदस्यार्थं हयात्मासर्थं पृथिवीं त्यजेत्। - इति श्लोकं सुभाषितभाषानुसारं व्याख्यात।

34. अस्माकं जीवने सुभाषितानां स्थानं निरूपयत।

35. अधोदत्तानां पदानां ससूत्रं सन्धिं कुरुत।

वाक् + शास्त्रम्। सत् + चरित्रम्। च + आयान्ति।

रामस् + छात्रः। सुहृद् + जानातु।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	Core Course XV	3	3
		Course Code	SY 1645		
		Name of the Course	SCIENCE OF LANGUAGE		

Course Outcome

After completion of the course, the students should be able to:

1. Understand generally about what a language is and what is it for.
2. Understand the origin and development of language.
3. Recognize general knowledge of various spoken languages of the world and to get an awareness of comparative study of languages.
4. Get an Introduction to linguistics and its branches.

Course Content

Module I : (20 Marks)

- Nature and Scope of Comparative Philology - Aim and Object of Comparative Philology - Main Branches of Comparative Philology - General awareness of Phonology, Morphology, Syntax and Semantics.

Module II : (20 Marks)

- Theories about the origin of the languages – Dialects, Cognate languages and Apabhramsa – The classification of languages. Indo-European family of languages and its characteristics – The Organs of speech – Classification of Vowels and Consonants.

Module III : (20 Marks)

- Phonetic Law - Law of Palatalisation – Fortunatov's Law – Grimm's Law – Verner's Law – Grassmann's Law

Module IV : (20 marks)

- Analogy and its classifications. Compounds – classifications of compounds.

Essential Reading

- Comparative Philology, T.K. Ramachandra Iyyer, R S Vadyar & Sons Publications, Kalpathy, Palakkad

Reference Text

- Investigating language by Ronald Wardhaugh Blackwell, Oxford.
- Element of the Comparative Grammar of the Indo-Germanic Language

ACTIVITIES, LEARNING RESOURCES & ASSESSMENT

Suggested Class Room Activities:

- Assignments/ Seminar : 5 Marks
- Class Tests: 10 marks

ASSESSMENT

20% Continuous / Formative Assessment (see UG Regulations).

80% End-semester/Summative Assessment: 3 hour written Exam

End Semester Assessment

SCHEME OF QUESTION

Module	I(QNo1-10) (1 Marks)	II(QNO 11-22) (2 Marks)	III(QNO23-31) (4 Marks)	IV(QNO32-35) (15 Marks)	TOTAL MARKS
I	3	3	2	1	20
II	2	3	3	1	20
III	3	3	2	1	20
IV	2	3	2	1	20
Total	10	12	9	4	80
To be Answered	10	8	6	2	

Sl.No	Out come	PSO	CL	KC
1	Understand generally about what a language is and what is it for.	9	U	C
2	Understand the origin and development of language.	9	U	F
3	Recognize general knowledge of various spoken languages of the world and to get an awareness of comparative study of languages	9	U	F
4	Get an Introduction to linguistics and its branches.	9	U	F

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	6	Course Title	PROJECT WORK	3	2
		Course Code	SY 1646		
		Name of the Course	PROJECT WORK		

Project Outline

This course is intended to introduce different types of projects in Sanskrit and to familiarise the students with them

- * To introduce the methodology of Projects
- * To familiarise various Projects
- * To give practice in preparation of a Project
- * To make capable the students to prepare Projects in specific manner.

Course Content

- Module I** : Research Methodology in Sanskrit.
Module II : Introduction of Descriptive Research.
Module III : Preparation of Projects

B.A. DEGREE (CBCSS)
Sanskrit Special Vyakarana
GUIDELINES FOR PREPARING AND SUBMITTING PROJECT WORK

A. General Guidelines

1. The Project Report may be submitted either in English or in Sanskrit.
2. It may be done as a Group or individual under the direct supervision of a teacher. A maximum of six students may work as a group. The members of the group shall be finalised by the DLMC (Department Level Monitoring Committee)
3. Students should identify their topics in tune with research problems related to their core subjects in consultation with the supervising teacher.
4. They should not engage in Plagiarism or any kind of academic dishonesty while preparing the project report. Credit will be given to original contributions.
5. Three bound copies of project report have to be submitted. One copy will be submitted to the University for Evaluation. The second copy is to be retained at the department. The third copy will be the student's personal copy. Softcopies in pdf format (as a single file) shall be submitted to the supervising teacher through e-mail.

B. The Format:

- Paper size : A4, One sided Laser printing.
- No. of pages : Minimum pages 30 - Maximum pages 80
- Line spacing : 1.5
- Paragraph : Before 6 pt. After 6pt.
- Margins : Left- 3.54cm; Right, Top and Bottom- 2.54
- Page No : Top right side- Use roman figures i, ii, etc. from preface to acknowledgement. Use 1, 2, etc. starting from contents page.
- Font : Kokila Unicode, size- 20
- Foot notes/End notes: font size: 16
- Chapter Heading : Font size- 24, Centre Alignment, Bold and Underlined as-

CHAPTER- I
INTRODUCTION

- Subheadings : Font size- 20, Align left, Bold. Do not underline. May be numbered.
- Quotes : in MLA style (MLA Handbook, Eighth Edition)
- Abbreviations : refer MLA Handbook, Eighth Edition

- Scheme of transliteration: As adopted by A.L.Basham in the book *The Wonder that was India*.
- All Sanskrit and other foreign words in the report prepared in English should be italicized.

C. Documentation of sources:

- **In-text citations:** The report should adopt MLA style in-text citations followed by a 'works cited' list at the end of the document. A typical in-text citation is composed of the element that comes first in the entry in the works-cited list (usually the author's name) and a page number. When documenting a scripture, title or shortened titles are italicized followed by its division (*Rgveda*, I.1.1). For e.g.-

Reading is just half of literacy. The other half is writing (Baron 194). One might even suggest that reading is never complete without writing.

- **Works cited:** This list titled 'Works cited' identifies the sources you borrow from. This should be formatted according to the MLA style, arranged in alphabetical order, using hanging indentation. For e. g.-

Baron, Navomi S. "Redefining Reading: The Impact of Digital Communication Media." *PMLA*, vol.128, no.1, Jan.2013, pp.193-200.

Dorris, Michael and Louse Erdrich. *The Crown of Columbus*. Harper Collins Publishers, 1999.

Jacob, Alan. *The Pleasure of Reading in an Age of Distraction*. Oxford UP, 2011.

- **Bibliographic Notes:** Bibliographic notes may be used if necessary. Notes are used for evaluative comments on sources and references. The reader can acquire additional information through these notes. The flow of the original narration can be kept unaffected by this technique. These are usually titled as 'Notes' preferably at the end of the document. For e.g.-

Many observers conclude that healthcare in the United States is unadequate.¹

Notes

¹ For strong points of view on different aspects of the issue, see Public Agenda Foundation 1-10 and Sakala 151-88.

D. Sequence of pages in the Project Report:

- **CoverPage-** (Only needed in the copy to be submitted to the University)

<p style="text-align: center;">Title of the Project</p> <p style="text-align: center;">Project Report</p> <p style="text-align: center;">Submitted to the University of Kerala</p> <p style="text-align: center;"><i>for the Partial Fulfilment of the</i></p> <p style="text-align: center;">B.A. Degree Examination <i>in</i></p> <p style="text-align: center;">Sanskrit Special Vyakarana</p> <p style="text-align: center;">Candidate Code</p> <p style="text-align: center;">Name of the Department Name of College Place Year</p>

- **Title Page** needed in the copy to be submitted to the University)
- **Declaration-** by the Candidate (Not needed in the copy to be submitted to the University)

DECLARATION

I/We hereby declare that the Project entitledis an independent work carried out by me and it has not been submitted anywhere else for any other Degree, Diploma or title.

Sd/-
Name

Place
Date

- **Certificate-** (Not needed in the copy to be submitted to the University)

CERTIFICATE

This is to certify that the work embodied in the Project entitledhas been carried out by (name of Candidate/s) under my guidance.

Sd/-
Name of supervising teacher
Designation

Place	Sd/-
Date	Name HOD

- **Preface** (Page no. i)
- **Acknowledgement** (Page no. ii) (Not needed in the copy to be Submitted to the University)

- **Contents** (Page no. 1 starts)
 - **Abbreviations**(if any)
 - **Chapter I- Introduction** (no. of pages needed- 6 to 15)should narrate the Meaning, scope, review of literature, need, objectives, and Methodology of the study.
 - **Chapter II-** (Core chapter) (no. of pages needed- 16 to 50)
 - **Chapter III- Conclusion** (no. of pages needed- 8 to 15)should include the findings of the study.
 - **Notes**(if any)
 - **Works Cited**
 - **Appendices** (If any)
 - **Select Bibliography** (If any).
-

**Complimentary for other
departments**

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	1	Course Title	Complementary II	4	3
		Course Code	SY 1132		
		Name of the Course	ELEMENTARY SANSKRIT GRAMMAR For Jyotisha		

प्रयोजनानि

1. व्याकरणशास्त्रस्यसामान्यपरिचयः प्राप्यते।
2. व्याकरणशास्त्रनियमाःअवबुध्यन्ते।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
4. सन्धिकरणे विच्छेदे च निपुणोजायते।
5. कारकाणि अधिकृत्य जानाति।
6. विभक्तीनांसामान्यज्ञावंसम्पादयति।
7. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्यप्रक्रियाम् अवगच्छति।

Course outline –

Module I – (20 Marks)

- व्याक्रियन्ते= व्युत्पाद्यन्ते, शब्दाःअनेनेति-शब्दज्ञानजनकंव्याकरणम्।
- अनुशिष्यन्ते = अपशब्देभ्यो विविच्य कथ्यन्ते , साधु शाब्दा अनेनेत्यनुशासनं नाम-
सूत्र-वार्तिक-भाष्य-व्याख्यानादिस्वरूपं शास्त्रम्।
- मुखं व्याकरणस्मृतम् इति कारिकायाः अध्ययनम्।

- सूत्रलक्षणम्।सामान्यपरिचयः।
- सूत्रवार्तिकभाष्याणांनिर्वचनम्।

संज्ञाप्रकरणम्।

Module II – (20 Marks) अक्सन्धिप्रकरणम्।

Module III- (20 Marks) हलसन्धि-विसर्गसन्धिप्रकरणम्, कारकप्रकरणम्।

Module IV – (20 Marks)अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्यप्रक्रिया।

Essential Reading-

Module I-वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी,इन्दुमती संस्कृत हिन्दी व्याख्या, चौखम्बा कृष्णदास्

अकादमी, वाराणसी2013 (प्रस्तावना- पु.सं-1-10 Relevant part)

लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नीहिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक प्रकाशन्, दिल्ली, 2010.

II - IV – लघुसिद्धान्तकौमुदी-प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक प्रकाशन्, दिल्ली, 2010.

General Reading-

सन्धि:- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

कारकम्- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

UNIVERSITY OF KERALA

First Semester B.A Degree Examination

First Degree Programme under CBCSS

SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.

Complimentary Course II(For Jyothisha)

SY 1132: ELEMENTARY SANSKRIT GRAMMAR

(2022Admission Onwards)

Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त। (10×1=10)

1. एच् प्रत्याहारे कति वर्णाः सन्ति?
2. गुणसंज्ञाविधायकसूत्रं किम् ?
3. केषां वर्णानां वृद्धिसंज्ञा विधीयते ?
4. धातुसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
5. सच्चित् इत्यत्र पदच्छेदः कः ?
6. कर्मसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते ?
7. सम्प्रदाने का विभक्तिः विधीयते ?
8. रामशब्दस्य प्रथमाविभक्तिबहुवचने कः प्रत्ययः ?
9. व्याकरणशब्दस्य निर्वचनं किम् ?
10. अपायः इत्यस्य अर्थः कः ?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8×2=16)

11. आधारोऽधिकरणम् इति सूत्रस्य अर्थः कः ?
12. सुप् प्रत्ययाः के ?

13. वेदाङ्गानि कानि ?
14. माहेश्वरसूत्राणि लिखत ।
15. आदिरन्त्येन सहेता इति सूत्रं व्याख्यात ।
16. स्तोः श्रुना श्रुः इति सोदाहरणं व्याख्यात ।
17. सूत्रलक्षणं किम्?
18. ऋलृवर्णयोर्मिथः सावर्ण्यं वाच्यम् इति वार्तिकस्य प्रयोजनं किम् ?
19. दैत्य + अरिः ससूत्रं सन्धत्त ।
20. अनाम्रवतिनगरीणामिति वाच्यम् इति वार्तिकं व्याख्याय उदाहपणं प्रदर्शयत ।
21. आभ्यन्तरप्रयत्नाः के ?
22. रामेण बाणेन हतो बाली इति वाक्यं कारकप्रकरणानुसारं व्याख्यात ।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत। (6×4=24)

23. प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा।
24. रो रि।
25. डमो ह्रस्वादचि डमुणित्यम्।
26. झरो झरि सवर्णे।
27. सुधी+ उपास्यः।
28. विष्णुः + त्राता।
29. हरिम् + वन्दे।
30. पुनर् + रमते।
31. गो + इन्द्रः।

IV. द्वौ उपन्यस्यत। (2×15=30)

32. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् इति सूत्रं व्याख्याय वर्णानां स्थानप्रयत्नादिकं विशदयत ।
33. कारकाणि विशदयत।
34. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य प्रक्रियाः विशदयत।
35. अक्सन्धिविधायकानि पञ्चसूत्राणि सोदाहरणं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	2	Course Title	Complementary IV	4	3
		Course Code	SY 1232		
		Name of the Course	VYAKARANASIKSANAM For Vedanta		

प्रयोजनानि

1. व्याकरणशास्त्रस्यसामान्यपरिचयः प्राप्यते।
2. व्याकरणशास्त्रनियमाः अवबुध्यन्ते।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
4. सन्धिकरणे विच्छेदे च निपुणो जायते।
5. कारकाणि अधिकृत्य जानाति।
6. विभक्तीनां सामान्यज्ञावं सम्पादयति।
7. पञ्चविधसमासानां सामान्यपरिचयं लभते।
8. स्त्रीप्रत्ययानां परिचयं सम्पादयति।

Course outline –

Module I – (20 Marks) अच्सन्धिप्रकरणम्।

Module II – (20 Marks) हल्सन्धि-विसर्गसन्धिप्रकरणम्

Module III- (25 Marks) कारकप्रकरणम्।

समासपरिचयः।(Selected sutras Laghusidhanthakoumudi)

- समासः। समासविभागः।केवलसमासः।
- 1. समर्थःपदविधिः।२/१/१
- 2. सहसुपा।२/१/४
- 3. कृत्तद्धितसमासाश्च।
- 4. सुपोधातुप्रातिपदिकयोः।
- 5. प्रथमानिर्दिष्टंसमास उपसर्जनम्।१/२/४३
- 6. उपसर्जनपूर्वम्।२/२/३.
- 7. अव्ययंविभक्तिसमीप..... इति सूत्रम्।२/१/६

(अधिहरि, उपकृष्णम्, सुमद्रम्, निर्मक्षिकम्, अतिनिद्रम्इति पञ्च उदाहरणानां प्रक्रिया)

- 8. नदीभिश्च।२/१/२.
- 9. द्वितीयाश्रितातीत.....।२/१/२४
- 10. तृतीयातत्कृतार्थेन गुणवचनेन।२/१/३.
- 11. कर्तृकरणेकृता बहुलम्।२/१/३२
- 12. चतुर्थी तदर्थार्थ.....।२/१/३६
- 13. पञ्चमीभयेन।२/१/३७
- 14. षष्ठी।२/२/८
- 15. सप्तमीशौण्डैः।२/१/४.
- 16. विशेषणंविशेष्येण बहुलम्।२/१/५७

17. नञ्।२/२/६
18. नलोपो नञः।६/३/७३
19. तस्मान्नुडचि।६/३/७४
20. संख्यापूर्वोद्विगुः।२/१/५२
21. द्विगुरेकवचनम्।२/४/१
22. अनेकमन्यपदार्थे।२/२/२४
23. चार्थेद्वन्द्वः।२/२/२९
24. द्वन्द्वेषि।२/२/३२
25. अजाद्यदन्तम्।२/२/३३
26. अल्पात्तरम्।२/२/३४
27. पितामात्रा।१/२/७.

**Module IV – (15 Marks) Selected sutras from
Laghusidhanthakoumudiस्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्।**

1. स्त्रियाम्।२/१/३
2. अजाद्यदष्टाप्।४/१/४
3. उगितश्च।४/१/६
4. टिड्ढाणञ्.....।४/१/१५
5. षिद्वौरादिभ्यश्च।४/१/४१
6. वयसिप्रथमे।४/१/२.
7. द्विगोः।४/१/२१

8. वीतुगुणवचनात्।४/१/४४
9. पुंयोगादाख्यायाम्।४/१/४८
10. नखमुखात्संज्ञायाम्।४/१/५८
11. पूर्वपदात्संज्ञायामगः।८/४/३
12. इतोमनुष्यजातेः।४/१/६५
13. ऊङ्उतः।४/१/६६
14. शाङ्गर्वाद्यजोङीन्।४/१/७३
15. यूनस्ति।४/१/७७

Essential Reading-

Module I- IV – लघुसिद्धान्तकौमुदी-इन्दुमती संस्कृत हिन्दी टीका, चौखम्बाअमरभारती प्रकाशन्, वाराणसी 1981.

General Reading-

1. लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नीहिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन्, दिल्ली, 2010.
2. समासः – महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।
3. सन्धिः- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।
4. कारकम्- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Complimentary Course IV(For Vedanta)
SY 1232 : VYAKARANASIKSANAM
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त। (10×1=10)

1. कटे आस्ते इति कस्य आधारस्य उदाहरणम् ?

2. चटका इत्यत्र केन सूत्रेण टाप् प्रत्ययः ?

3. अन्यरदार्थप्रधानः समासः कः ?

4. टिड्ढाणञ्... इति सूत्रं पूरयत ।

5. हरिश्शेते इत्यत्र पदच्छेदः कः?

6. उत्थानम् इत्यत्र चर्त्वं केन ?

7. विसर्गस्य सकारविधायकं सूत्रं किम् ?

8. नै + अकः इत्यत्र सन्धिः कथम् ?

9. संप्रदाने का विभक्तिः?

10. पुना रमते इत्यत्र अणः दीर्घत्वं केन सूत्रेण ?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8×2=16)

11. अनाम्रवतिनगरीणामिति वाच्यम् इति वार्तिकं विशदयत

12. पञ्चमी भयेन – सूत्रार्थं लिखत ।

13. शिवकेशवौ इति कथम् ?

14. सन् + अच्युतः – सप्रमाणं सन्धत्त ।

15. उपैतिरित्यत्र वृद्धिः कथम् ?

16. न पदान्ताट्टोरनामित्यत्र अनामिति किम् ?
17. स्त्रियाम् इति सूत्रं विशदयत।
18. सञ्चित् – इत्यस्य पदच्छेदं विलिख्य सन्धिप्रकारं लिखत
19. कारकाणि कति ?
20. नमः इत्यस्य योगे का विभक्तिः ? कथम् ?
21. कर्तुरीप्सिततमं कर्म इत्यत्र तमब्रह्मणं किम् ?
22. अनेकमन्यपदार्थे इति सूत्रस्य अर्थः कः ?

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. चार्थाः
24. केवलसमासं विशदयत।
25. इको यणचि।
26. स्तोः श्रुना श्रुः।
27. कृष्णैकत्वम् ।
28. तल्लयः।
29. गां दोन्धि पयः।
30. उपकृष्णम्।
31. यूपदारु।

V. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. समासभेदान् विशदयत।
33. अचिसन्धौ विद्यमानानि पञ्चसूत्राणि व्यख्यात।
34. अकथिञ्च इति सूत्रं सोदाहरणमुपन्यस्यत।
35. पाणिनिना विहिता स्त्रीप्रत्ययाः उपपादनीयाः

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	3	Course Title	Complementary Course VI	4	3
		Course Code	SY 1332		
		Name of the Course	VYAKARANAPRAVESAH For Sahitya		

योजनानि

1. व्याकरणशास्त्रस्यसामान्यपरिचयः प्राप्यते।
2. व्याकरणशास्त्रनियमाःअवबुध्यन्ते।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
4. सन्धिकरणे विच्छेदे च निपुणोजायते।
5. कारकाणि अधिकृत्य जानाति।
6. विभक्तीनांसामान्यज्ञावंसम्पादयति।

Course outline –

Module I – (20 Marks)

- व्याक्रियन्ते= व्युत्पाद्यन्ते, शब्दाः अनेनेति-शब्दज्ञानजनकंव्याकरणम्।
- अनुशिष्यन्ते =अपशब्देभ्यो विविच्य कथ्यन्ते , साधु शब्दा अनेनेत्यनुशासनं नाम-
सूत्र- वार्तिक-भाष्य-व्याख्यानादिस्वरूपं शास्त्रम्।

- मुखंव्याकरणम् स्मृतम् इति कारिकायाः अध्ययनम्।
- सूत्रलक्षणम्।सामान्यपरिचयः।
- सूत्रवार्तिकभाष्याणांनिर्वचनम्।

संज्ञाप्रकरणम्।

Module II - (20 Marks)अच्सन्धिप्रकरणम्।

Module III-(20 Marks)हल्सन्धि-विसर्गसन्धिप्रकरणम्।

Module IV – (20 Marks)कारकप्रकरणम्।

कारकनिर्वचनम्। षट्कारकाणांसामान्यपरिचयः।षष्ठ्याः कारकत्वाभावः।

सूत्राणाम्, वार्तिकानां चअध्ययनम्।

- 1.प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रेप्रथमा।२/३/४६
2. सम्बोधने च।२/३/४७
- 3.कर्तुरीप्सिततमं कर्म।१/४/४९
- 4.कर्मणि द्वितीया।२/२/२
5. अकथितं च।१/४/५१
6. गतिबुद्धिप्रत्यवसानार्थशब्दकर्माकर्मकाणामणिकर्ता स णौ।१/४/५२
7. नीवह्योर्न। (वार्तिकम्)
8. नियन्तृकर्तृकस्य वहेरनिषेधः। (वार्तिकम्)
9. आदिखाद्योर्न। (वार्तिकम्)
10. भक्षेरहिंसार्थस्य।(वार्तिकम्)

11. जल्पतिप्रभृतीनामुपसंख्यानम्। (वार्तिकम्)
12. दृशेश्च। (वार्तिकम्)
13. शब्दायतेर्न। (वार्तिकम्)
14. अधिशीङ्स्थासां कर्म।१/४/४६
15. उपान्वध्याङ्वसः।१/४/४८
16. स्वतन्त्रः कर्ता।१/४/५४
17. साधकतमम् करणम्।१/४/४२
18. कर्तृकरणयोस्तृतीया।२/३/१८
19. सहयुक्तेऽप्रधाने।२/३/१९
20. येनाङ्गविकारः।२/३/२०.
21. कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्।१/४/३२
22. चतुर्थी सम्प्रदाने।२/३/१३
23. रुच्यर्थानां प्रीयमाणः।१/४/३३
24. स्पृहेरीप्सितः।१/४/३६
25. नमःस्वस्तिस्वाहास्वधालं वषड्योगाच्च।२/३/१६
26. ध्रुवमपायेऽपादानम्।१/४/२४
27. अपादाने पञ्चमी।२/३/२८
28. भीत्रार्थानां भयहेतुः।१/४/२५
29. षष्ठी शेषे।२/३/५.

30. षष्ठी हेतुप्रयोगे।२/३/२६

31. आधारेऽधिकरणम्।१/४/४५

32. सप्तम्यधिकरणे च।२/३/३६

33. षष्ठी चानादरे।२/३/३८

Essential Reading-

Module I-वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी,इन्दुमती संस्कृत हिन्दी व्याख्या, चौखम्बा कृष्णदास्

अकादमी, वाराणसी2013 (प्रस्तावना- पु.सं-1-10 Relevant part)

लघुसिद्धान्तकौमुदी- प्रकाशिकानाम्नीहिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन्, दिल्ली,

2010.

II- III – लघुसिद्धान्तकौमुदी-प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक् प्रकाशन्,

दिल्ली, 2010.

Module IV- Selected Sutras and varthikas from Vaiyakaranasidhanta-

kaumudi of Bhattojidikshitha. (इन्दुमती संस्कृतहिन्दी व्याख्या, चौखम्बाकृष्णदास्

अकादमी, वाराणसी2013)

General Reading-

सन्धिः- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

कारकम्- महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Complimentary Course VI (For Sahitya)
SY 1332 : VYAKARANAPRAVESAH
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त।

(10×1=10)

1. एच् प्रत्याहारे कति वर्णाः सन्ति?
2. गुणसंज्ञाविधायकसूत्रं किम् ?
3. केषां वर्णानां वृद्धिसंज्ञा विधीयते ?
4. धातुसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
5. सञ्चित् इत्यत्र पदच्छेदः कः ?
6. कर्मसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते ?
7. सम्प्रदाने का विभक्तिः विधीयते ?
8. सम्बोधने च इति सूत्रस्य अर्थः कः ?
9. व्याकरणशब्दस्य निर्वचनं किम् ?
10. अपायः इत्यस्य अर्थः कः ?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत।

(8×2=16)

11. आधारोऽधिकरणम् इति सूत्रस्य अर्थः कः?
12. अधिशेते वैकुण्ठं हरिः- विशदयत।
13. वेदाङ्गानि कानि ?
14. माहेश्वरसूत्राणि लिखत ।
15. आदिरन्त्येन सहेता इति सूत्रं व्याख्यात ।
16. स्तोः श्रुना श्रुः इति सोदाहरणं व्याख्यात ।

17. सूत्रलक्षणं किम् ?

18. ऋलृवर्णयोर्मिथः सावर्ण्यं वाच्यम् इति वार्तिकस्य प्रयोजनं किम् ?

19. दैत्य + अरिः ससूत्रं सन्धत्त।

20. अनाम्ववतिनगरीणामिति वाच्यम् इति वार्तिकं व्याख्याय उदाहपणं प्रदर्शयत।

21. आभ्यन्तरप्रयत्नाः के ?

22. रामेण बाणेन हतो बाली इति वाक्यं कारकप्रकरणानुसारं व्याख्यात।

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा।

24. रो रि।

25. डमो ह्रस्वादचि डमुणित्यम्।

26. झरो झरि सवर्णे।

27. सुधी+ उपास्यः।

28. विष्णुः + त्राता।

29. हरिम् + वन्दे।

30. ग्रामात् आयाति इत्यत्र पञ्चमीं साधयत।

31. गो + इन्द्रः।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् इति सूत्रं व्याख्याय वर्णानां स्थानप्रयत्नादिकं विशदयत

33. कारकाणि विशदयत।

34. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य प्रक्रियाः विशदयत।

35. अच्सन्धिविधायकानि पञ्चसूत्राणि सोदहरणं विशदयत।

Program	Semester	Subject	Sanskrit Vyakarana	L	C
BA	4	Course Title	Complementary Course VIII	4	3
		Course Code	SY 1432		
		Name of the Course	FUNDAMENALS OF SANSKRIT GRAMMAR For Nyaya		

प्रयोजनानि

1. व्याकरणशास्त्रस्यसामान्यपरिचयः प्राप्यते।
2. व्याकरणशास्त्रनियमाःअवबुध्यन्ते।
3. सन्धिभेदान् जानाति।
- 4.सन्धिकरणे विच्छेदे च निपुणोजायते च।
- 5..अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्यप्रक्रियाम् अवगच्छति।
- 6.लकाराणां सामान्यपरिचयंसम्पादयति।

Course outline –

Module I – (20 Marks)

- व्याक्रियन्ते= व्युत्पाद्यन्ते, शब्दाःअनेनेति-शब्दज्ञानजनकंव्याकरणम्।
- अनुशिष्यन्ते = अपशब्देभ्यो विविच्य कथ्यन्ते , साधुशाब्दा अनेनेत्यनुशासनं नाम-
सूत्र- वार्तिक-भाष्य-व्याख्यानादिस्वरूपं शास्त्रम्।
- मुखं व्याकरणम्स्मृतम् इति कारिकायाः अध्ययनम्।

- सूत्रलक्षणम्।सामान्यपरिचयः।
- सूत्रवार्तिकभाष्याणांनिर्वचनम्।

संज्ञाप्रकरणम्।

Module II – (20 Marks)अच्सन्धिप्रकरणम्।

Module III- (20 Marks)हल्सन्धि-विसर्गसन्धिप्रकरणम्, कारकप्रकरणम्।

Module IV – (20 Marks) अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्यप्रक्रिया।

लकाराणां सामान्यपरिचयः। भूसत्तायाम् इति धातोः लट्, लङ्, लृट् लकाराणां प्रक्रिया।

Essential Reading-

**Module I-वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी,इन्दुमती संस्कृत हिन्दी व्याख्या, चौखम्बा कृष्णदास्
अकादमी, वाराणसी2013 (प्रस्तावना- पु.सं-1-10 Relevant part)**

लघुसिद्धान्तकौमुदी-प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक प्रकाशन्, दिल्ली,
2010.

**II - IV – लघुसिद्धान्तकौमुदी-प्रकाशिकानाम्नी हिन्दीव्याख्या सहिता, शिवालिक प्रकाशन्,
दिल्ली, 2010.**

General Reading-

- 1.सन्धिः-महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।
- 2.कारकम्-महाबलेश्वरभट्टः, संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु।

UNIVERSITY OF KERALA
First Semester B.A Degree Examination
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA.
Complimentary Course VIII (For Nyaya)
SY 1432 : FUNDAMENTALS OF SANSKRIT GRAMMAR
(2022 Admission Onwards)
Model Question Paper

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

सूचना:-संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमुपयुज्य उत्तराणि लेखनीयानि।

I. दशानामुत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा समाधत्त। (10×1=10)

1. व्याकरणशब्दस्य निष्पत्तिं लिखत।
2. वेदपुरुषस्य मुखरूपवेदाङ्गं किम् ?
3. अनुनासिकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
4. इकारस्य उच्चारणस्थानं किम् ?
5. प्रत्ययः इत्यस्य विग्रहः कः ?
6. उत्थानम् इत्यत्र चत्वं केन ?
7. विसर्गस्य सकारविधायकं सूत्रं किम् ?
8. वर्णानामभावः का संज्ञा ?
9. संप्रदाने का विभक्तिः ?
10. वर्तमानकाले प्रयुज्यमानः लकारः कः ?

II. एकैकया खण्डिकया अष्टानामुत्तरं लिखत। (8×2=16)

11. भाष्यलक्षणं किम् ?
12. अल् प्रत्याहारे अन्तर्गताः वर्णाः के ?
13. प्रादयः के ?
14. प्रत्याहारसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत।
15. उपैतिरित्यत्र वृद्धिः कथम् ?
16. न पदान्ताट्टोरनामित्यत्र अनामिति किम् ?

17. न विभक्तौ तुस्माः इत्यत्र तुस्माः इति किम् ?

18. रामेण इत्यत्र इनादेशः केन ?

19. कारकाणि कति ?

20. नमः इत्यस्य योगे का विभक्तिः ? कथम् ?

21. साधकतमं करणमित्यत्र तमब्रह्मणं किम् ?

22. लकाराः कति ?

III. षण्णां लघूपन्यासं लिखत।

(6×4=24)

23. अकारस्य अष्टादशभेदान् लिखत।

24. माहेश्वरसूत्राणि विलिख्य पञ्चप्रत्याहारान् लिखत।

25. इको यणचि।

26. स्तोः श्रुना श्रुः।

27. कृष्णैकत्वम् ।

28. तल्लयः।

29. गां दोग्धि पयः।

30. रामान्।

31. भू धातोः लङि प्रथमपुरुषैकवचनद्विवचनबहुवचनरूपाणि साधयत।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(2×15=30)

32. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् इति सूत्रं व्याख्याय वर्णानां स्थानप्रयत्नभेदान् उपन्यस्यत।

33. अजन्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य रूपाणि लिखत।

34. कर्मसंज्ञाविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणमुपन्यस्यत।

35. भू धातोः लृट्लकाररूपाणां प्रक्रियां साधयत।

.....